

**КЫРГЫЗ РЕСПУБЛИКАСЫНЫН БИЛИМ БЕРҮҮ ЖАНА
ИЛИМ МИНИСТРЛИГИ
ТАЛАС МАМЛЕКЕТТИК УНИВЕРСИТЕТИ
КЕСИПТИК ОРТО БИЛИМ БЕРҮҮ БӨЛҮМҮ**

ТалМУнун Окумуштуулар
кеңешинде бекитилди.

Протокол № 11
" 22 " 02 2024-ж.

**КЕСИПТИК ОРТО БИЛИМ БЕРҮҮНҮН НЕГИЗГИ КЕСИПТИК БИЛИМ БЕРҮҮ
ПРОГРАММАСЫ**

Адреси: 050704: Мектепке чейинки билим берүү

Квалификациясы – мектеп жашына чейинки балдардын тарбиячысы

Окутуу мөөнөтү: негизги кесиптик билим берүү программасын өздөштүрүүнүн нормативдик мөөнөтү күндүзгү окутуунун формасында:

Жалпы орто билим берүүнүн базасында - 1 жыл 10 ай;

Негизги жалпы билим берүүнүн базасында - 2 жыл 10 ай.

ОКБнын КНББПсына окуунун сырттан жана дистанттык формалары боюнча өздөштүрүү мөөнөтү нормативдик мөөнөткө салыштырмалуу 6 айга узартылат.

Окутуунун формасы: күндүзгү, сырттан.

Талас-2024

050704 Мектепке чейинки билим берүү адистиги боюнча кесиптик орто билим берүү адистигинин Программасы "Педагогика" секциясынын отурумунда каралып, бекитүүгө сунушталды, протокол № 10 2-06 2024-жыл

Иштеп чыккандар:

- 1.Кудабоева Г.Б., секция башчысы «Педагогика» секциясы
- 2.Момоконова С.А. «Педагогика» секциясынын окутуучусу
- 3.Батыркулова А.С. «Педагогика» секциясынын окутуучусу
- 4.Калманова Б.Б. «Педагогика» секциясынын окутуучусу
- 5.Бузурманова Б.Б. Талас шаарындагы "Теремок" бала бакчасынын башчысы
- 6.Бакытова Д.З. КДО-1-22 группасынын студенти

Рецензент: Талас шаары "Алтын-Балалык" бала бакчасынын
директору Калыбек кызы Айнагул

" 7 " 06 2024-жыл № 8 педагогикалык кеңештин токтому менен практикада колдонууга жактырылды жана сунушталды.

Педагогикалык кеңештин төрайымы:

 Ажибаева А.Ж.

МАЗМУНУ:

1.	Жалпы жоболор	4
1.1.	ББНПны иштеп чыгуунун нормативдик документтери	4
1.2.	Терминдер, аныктамалар, белгилөөлөр, кыскартуулар	4
2.	Колдонуу тармагы	6
3.	Билим берүүнүн негизги программаларына жалпы мүнөздөмө	6
3.1.	Билим берүүнүн негизги программасынын максаттары	6
3.2.	Окутуудан күтүлүүчү натыйжалар	7
3.3.	ББНПсын өздөштүрүүнүн мөөнөтү	9
3.4.	ББНПсын өздөштүрүүнүн эмгек сыйымдуулугу	9
3.5.	ББНПсын бүтүрүүчүлөрүнүн кесиптик ишмердүүлүгүнүнө жалпы мүнөздөмө	9
3.6.	Бүтүрүүчүнүн компетенциялары	10
4.	ТалМУнун НББПны окутуудагы жалпы талаптары	13
4.1.	ТалМУнун ББПны окуудагы укуктары жана милдеттери	13
4.2.	Студенттин НББПны ишке ашыруудагы укуктарына жана милдеттүүлүктөрүнө карата жалпы талаптар.	14
4.3.	Негизги билим берүү программасынын структурасына коюлуучу талаптар	14
4.4.	Окуу процессин кадрдык камсыз кылуу	15
4.5.	Окуу-методикалык, маалыматтык жана материалдык жактан камсыздоо	15
4.6.	Окуу процессинин материалдык-техникалык камсыздалуусу	
4.7.	Бүтүрүүчүлөрдү даярдоонун сапатын баалоо	16
4.8.	Практиканы өткөрүүгө коюлуучу талаптар	17
4.9.	Билим берүү технологияларды изилдөө боюнча сунуштар	17
5.	НББП ишке ашырууда билим берүү процессти мазмунун жана окуу процессти уюштурууну аныктоочу документтер	22
6.	Жыйынтыктоочу мамлекеттик аттестацияга коюлган талаптар.	23
6.1.	Жалпы талаптар	23
6.2.	Бүтүрүүчү квалификациялык ишке коюлган талаптар	24
6.3.	Дисциплиналар аралык мамлекеттик экзамен	24
	Тиркемелер	

050704 – Мектепке чейинки билим берүү адистиги

1. Жалпы жоболор

Талас мамлекеттик университетинин орто кесиптик билим берүү программасынын **050704 – Мектепке чейинки билим берүү адистиги боюнча** негизги билим берүү программасы Мамлекеттик билим берүү стандартынын негизинде, Кыргыз Республикасынын «Билим берүү жөнүндө» мыйзамына жана билим берүү чөйрөсүндөгү Кыргыз Республикасынын укуктук ченемдик актыларына ылайык иштелип чыкты.

Бул **050704 – Мектепке чейинки билим берүү адистиги боюнча** негизги билим берүү программасы окутуунун максатын, күтүлүүчү натыйжасын, мазмунун, шарттарын жана билим берүү процессин ишке ашыруу технологияларын, адистик боюнча бүтүрүүчүлөрдү даярдоо сапатын баалоону жөнгө салат. Мындан сырткары программа базалык жана жумушчу окуу пландарын, билим берүү программасы боюнча компетенциялардын картасын, окуу планында көрсөтүлгөн базалык, окуу жай тарабынан сунушталган жана студенттердин тандоосундагы дисциплиналардын, өндүрүштүк практикалардын жана жыйынтыктоочу мамлекеттик аттестациялардын талаптарын камтыйт.

1.1. Негизги билим берүү программасын иштеп чыгуудагы нормативдик документтер

050704 – Мектепке чейинки билим берүү адистиги боюнча негизги билим берүү программасын иштеп чыгуунун нормативдик укуктук базасы болуп төмөнкү документтер эсептелет:

- Кыргыз Республикасынын «Билим берүү жөнүндөгү» мыйзамы;
- Кыргыз Республикасынын Кесиптик орто билим берүүнүн мамлекеттик билим берүү стандарты;
- Кыргыз Республикасынын билим берүү жана илим министрлигинин нормативдик- методикалык документтери;
- ТалМУнун Уставы;
- ТалМУнун "Окуу процессин уюштуруунун негизинде окутуунун кредиттик технологиясы жөнүндө (ECTS)" жөнүндөгү жобосу;
- ТалМУнун "Жумушчу программасын жана силлабусстун структурасы жана мазмуну жөнүндө" жөнүндөгү жобосу;
- ТалМУнун "Окуу-методикалык комплекси (ОМК)" жөнүндөгү жобосу;
- ТалМУнун "Педагогикалык практиканы өткөрүү" жөнүндөгү жобосу;
- ТалМУнун "Бүтүрүүчүлөргө мамлекеттик аттестация уюштуруу" жөнүндөгү жобосу;
- ТалМУнун "Мониторинг жүргүзүү, билим берүүнүн сапатын жакшыртуу" жөнүндөгү жобосу;
- ТалМУнун "Студенттерди учурдагы жана аралык текшерүү" жөнүндөгү жобосу.

1.2. Терминдер, аныктамалар, белгилөөлөр, кыскартуулар

Кыргыз Республикасынын Кесиптик орто билим берүүнүн мамлекеттик билим берүүнүн ушул стандартында Кыргыз Республикасынын «Билим берүү жөнүндө» мыйзамына жана Кыргыз Республикасында белгиленген тартипте кабыл алынган кесиптик орто билим берүү жаатындагы эл аралык документтерге ылайык төмөнкүдөй терминдер жана аныктамалар пайдаланылат:

компетенттүүлүк багыт – билим берүү процессин уюштуруу, мазмунун тандоо, максатын аныктоо, билим берүү технологиясын тандоону жана билим берүү натыйжаларын баалоого, билим берүү натыйжасы катары окуу жайдын бүтүрүүчүлөрүнүн компетенцияларынын жыйындысы жана компетенцияларды калыптануу деңгээлдери;

компетенция – белгилүү бир тармакта кесиптик ишмердик менен шугулданууга мүмкүндүк берүүчү билимдердин, көндүмдөрдүн жана билгичтиктердин, инсандык сапаттардын динамикалык комбинациясы;

компетенттүүлүк - тийиштүү тармакта кесиптик иш жүргүзүү үчүн зарыл болгон жекече сапаттардын, билимдердин, көндүмдөрдүн (ыктардын) жана билгичтиктердин кыймылдуу комбинациясы;

жалпы компетенттүүлүк – жалпы ишмердиктерди аткарууда пайда болгон маселелерди чечүүдө колдонулуучу билимдердин жана билгичтиктердин, практикалык тажрыйбалардын негизинде ийгиликтүү аракеттенүү жөндөмдүүлүгү;

кесиптик компетенттүүлүк - кесиптик ишмердикке байланыштуу маселелерди чечүүдө билимдердин жана билгичтиктердин, практикалык тажрыйбалардын негизинде ийгиликтүү аракеттенүү жөндөмдүүлүгү;

кесиптик билим берүүнүн негизги программасы - даярдоонун тийиштүү багыты боюнча билим берүү процессин ишке ашыруунун мазмунун, максаттарын, күтүлүүчү натыйжаларын аныктоочу жана уюштурулушун регламенттөөчү окуу-усулдук документтердин жыйындысы;

дисциплиналардын цикли - окутуунун, тарбиялоонун белгиленген максаттарына жана натыйжаларына карата белгилүү бир логикалык жыйынтыкка ээ болгон билим берүү программасынын бир бөлүгү же окуу дисциплиналардын жыйындысы;

кесиптик модуль - окутуунун, тарбиялоонун максаттарына жана натыйжаларына карата белгилүү бир логикалык жыйынтыкка ээ болгон окуу дисциплинасынын бөлүгү;

кредит (зачеттук бирдик) - кесиптик билим берүүнүн негизги программасынын эмгек сыйымдуулугунун шарттуу өлчөмү.

окутуунун натыйжалары – негизги билим берүү программасы модулу боюнча окутуунун натыйжаларына ээ болгон компетенциялар.

- **НКББП милдеттүү бөлүгү** – бул ББП иштеп чыккан ОКБ тарабынан аныкталган ББП сөзсүз студенттер өздөштүрүү үчүн түзүлгөн бөлүк. Мамлекеттик билим берүү стандартынын негизинде көрсөтүлгөн студенттердин компетенцияларын калыптандырууну камсыздайт. Ал өз ичине мамлекеттик билим берүү стандартындагы дисциплиналарды жана практикаларды, мамлекеттик жыйынтыктоочу аттестацияларды камтыйт.

- **НКББП вариатив бөлүгү** – бул мамлекеттик билим берүү стандартында көрсөтүлгөн компетенцияларды кеңейтүү, тереңдетүүгө багытталган билим берүү катыштарын аныктоо, ошондой эле студенттердин компетенцияларын калыптандырууда мамлекеттик билим берүү стандартына ылайык кошумча компетенцияларды аныктоо менен мекеме тарбынан уюштурган дисциплиналарга жана практикаларга кошуу.

ЖМА жыйынтыктоочу мамлекеттик аттестация – студенттердин билим берүү программасын өздөштүрүү деңгээли жана аны баалоо формасы.

Кыскартуулар жана белгилөөлөр:

Ушул билим берүү негизги программасында төмөндөгү кыскартуулар колдонулат:

МББС – мамлекеттик билим берүү стандарты;

КОББ – кесиптик орто билим берүү;

КОББ МББС – кесиптик орто билим берүүнүн мамлекеттик билим берүү стандарты;

КББНП – кесиптик билим берүүнүн негизги программасы;

КББНП ДЦ – кесиптик билим берүүнүн негизги программасынын дисциплиналарынын цикли;

КООЖ – кесиптик орто окуу жайы;

ЖК – жалпы компетенциялар;

КК – кесиптик компетенциялар;

КД – кесиптик дисциплиналар;

ОМБ – окуу-методикалык бирикмелер;

ОУК – окуу-усулдук кеңеш;

КМ – кесиптик модуль;

ДАК – дисциплиналар аралык курс;

ДЦ – дисциплиналардын цикли.

2. Колдонуу тармагы.

2.1. Негизги билим берүү программасын колдонуучулар: ТалМУнун администрациясы; окутуучулар курамы жана студенттер; окуу-усулдук бирикмелер жана кеңештер; тийиштүү кесиптик ишмердүүлүктөгү адистердин жана иш берүүчүлөрдүн бирикмелери; кесиптик орто билим берүү чөйрөсүндө аттестацияны, аккредитацияны жана сапатка көзөмөлдү жүзөгө ашыруучу ыйгарым укуктуу мамлекеттик органдар.

2.2. Абитуриент окууга тапшыруу үчүн төмөндөгү документтердин бирөөсүн алып келүүсү керек:

- орто билими жөнүндө аттестат;
- негизги жалпы билими жөнүндө күбөлүк;
- өздүктүгүн тастыктоочу документ (паспорт, туулгандыгы тууралуу күбөлүк);
- келечекте педагогикалык ишмердүүлүктү жүргүзүүгө уруксат берүүчү ден соолугу боюнча (угуусу, көрүүсү, сүйлөөсү ж.б. оорулардын болбоосу) тастыктаган медициналык тактама.
- Сүрөт (3*4 өлчөмүндөгү) 8 даана.

3. Билим берүүнүн негизги программаларына жалпы мүнөздөмө

3.1. Билим берүү программасынын концепциясы, максаты (миссиясы), милдеттери. 050704–Мектепке чейинки билим берүү НББП АКББ өзүнүн максаты катары

студенттерде МББС көрсөтүлгөндөй жалпы жана кесиптик компетентүүлүктөрдү калыптандыруу болуп саналат. Ошону менен бирге студенттерде төмөнкү инсандык касиеттерди калыптандыруу болуп саналат: максаттуулук, уюштуруучулук, жоопкерчилик, коммуникативдүүлүк, аттуулдук, толерантуулук, жалпы маданияттуулугун жогорулатуу, кесипте өзүн өзү реализациялоого жана дайыма өзүн өзү өнүктүрүүгө даяр болууга калыптандыруу.

050704–Мектепке чейинки билим берүү адистигинин НББПнын максаттары:

1-максат. Бүтүрүүчүнүн мектепке чейинки билим берүү уюмдарында ийгиликтүү иштөөгө, МЧББУда жана үй- бүлөдө эрте жаш курактагы жана мектеп жашына чейинки балдарды өнүктүрүү, тарбиялоо жана окутуу боюнча универсалдуу жана кесиптик компетенцияларга ээ боло алган адисти даярдоо;

2-максат. Бүтүрүүчүнүн социалдык мобилдүүлүгүнө жана эмгек рыногундагы туруктуулугуна түрткү берүүчү кесиптик орто билим берүү тармагында мектеп жашына чейинки балдардын болочок тарбиячыларын даярдоо.

3-максат. Мектепке чейинки билим берүү адистиги боюнча Талас өрөөнүнүн жана Республиканын суроо талаптарына жооп берген, жогорку компетенттүү кадрларды даярдоо

4-максат. Студенттердин максатка умтулгандык, уюшкандык, эмгекчилдик, жоопкерчилик, жарандуулук, коммуникативдүүлүк, толеранттуулук сыяктуу социалдык-инсандык сапаттарын калыптандыруу, жалпы маданиятын жогорулатуу ж.б.).

Окутуу процессинде “Мектепке чейинки билим берүү” адистигинин НББПнын максаты төмөнкүдөй:

- гуманитардык, социалдык экономикалык, математикалык жана табигый багытта даярдоо;
- атайын кесиптик билим алууда практикалык көндүмдөргө басым кылуу;
- педагогикалык кесипке кызыгууну жогорулатуу, педагогикалык мотивацияны калыптандыруу;
- студенттердин логикалык жана критикалык ойлоону өнүктүрүү;
- социалдык мобилдүүлүктү өнүктүрүүгө керек болгон компетентүүлүктөрдү калыптандыруу

Личносту тарбиялоо багытында “Мектепке чейинки билим берүү” адистигинин НББПнын максаты төмөнкүдөй баалуулуктардын системасын калыптандыруу болуп саналат:

- улуттук баалуулуктарды өнүктүрүү, студенттердин патриоттуулугун гумандуулугун, жалпы адамдык баалуулуктарын сыйлоону, элдик достугун жана толерантуулугун тарбиялоо;
- эмгекке болгон керектөөсүн, максаттуулугун, жоопкерчилигин жана ийкемүүлүгүн тарбиялоо, турмуштун түрдүү сфераларда конкуренцияга чыдамдуулугун өнүктүрүү;
- жалпы адамдык жана улуттук маданиятты өздөштүрүүдө студенттерди өзүнүн үстүндө дайыма иштөөсүнө даярдоо;
- сергек жашоону уюштуруу керетүүлүгүн калыптандыруу, руханий жана дене саламаттыгын бекемдөө керектүүлүгүн калыптандыруу;
- коммуникативдүүлүгүн өнүктүрүү жана жалпы маданиятын жогорулатуу.

Мындан тышкары бүтүрүүчү өзүнүн ишмердүүлүгүнүн регион жана мамлекет үчүн ролун жана маанисин түшүнүү керек. Өзүнүн билимдерин, көндүмдөрүн өнүктүрүүгө жана жаңы компетенттүүлүктөрдү өздөштүрүүгө даяр болуу керек. Кесиптик

жактан өз билимин жогорулатууга, инсан катары өнүгүүгө жана өзүнүн кесиптик өнүгүүсүнүн траекториясын проектирлөө көндүмдөрө ээ кылуу.

Мектепке чейинки билим берүү адистигинин НББПсы компетенттүүлүктөрдү калыптандыруу багытында төмөнкү максаттарды көздөйт:

- жалпы жана кесиптик билимдерди, көндүмдөрдү жана билгичтиктерди калыптандыруу;
- жалпы жана кесиптик компетенцияларды жана компетенттүүлүктөрдү калыптандыруу;
- кесиптик жактан такай өсүүгө жана үзгүлтүксүз билим алууга даяр болууну калыптандыруу;
- кесиптик жана инсандык сапаттарды калыптандыруу;
- дүйнөгө болгон көз карашты жана дүйнө түшүнүктөрүн калыптандыруу;
- кесиптик (жана экономикалык) ойломду, аң сезимди жана өзүн-өзү аңдап билүүнү калыптандыруу;
- жаңы социалдык чөйрөгө тез жана оңой ыңгайлаша алуу, командада иштөө, адамдар менен баарлаша алууну жана өз ара аракетте (карым-катышта) болуу сыяктуу инсандын социалдык сапаттарын калыптандыруу;
- студенттерде максатка умтулуучулук, уюшкандык, эмгекчилдик, жоопкерчилик, атуулдук, коммуникативдүүлүк, толеранттуулук сыяктуу социалдык-инсандык сапаттарды жана инсандын жалпы маданиятын калыптандыруу;
- инсан катары өзүн-өзү өнүктүрүп-өркүндөтүүгө даяр болууну калыптандыруу.

3.2. Окутуунун натыйжалар.

Адистиктин ББНПсы окутуудан төмөнкүдөй натыйжаларына жетишине багытталган:

050704 Мектепке чейинки билим берүү адистиги боюнча төмөнкү окуу натыйжалары аркылуу компетенциялардын тизмесин түзүү

ОН 1

Орус жана кыргыз тилдеринде оозеки жана жазуу жүзүндө сүйлөөнү билүү; коомдо кабыл алынган сүйлөө этикети, алган билимдерин көйгөйлөрдү чечүү, кесиптик ишмердүүлүк процессинде колдонуу, "Манас" эпосунун идеяларын практикалык турмушта колдонууну өздөштүрүү. Чет тилде ишкердик коммуникация мүмкүнчүлүгүнө ээ болуу; сабаттуу жазуу жана сүйлөө көндүмдөрүнө ээ болуу.

ОН 2

Кыргызстандын тарыхый фактыларын жана окуяларын, Кыргызстандын өнүгүшүнүн тарыхый сүрөтүн жана суверендүү Кыргызстандын социалдык-экономикалык, саясий жана маданий өнүгүүсүн билүү жана аларга ээ болуу, ошондой эле диалектикалык-материалисттик ой жүгүртүү жана дүйнөнү кабыл алуу көндүмдөрүнө ээ болуу, философиянын негизги категориялары, түшүнүктөрү жана мыйзамдары менен иштей билүү; дүйнөнүн илимий, философиялык жана диний көз караштарынын негиздери; тарыхый, философиялык билимди кесиптик ишмердүүлүктө колдонуунун жолдорун жана ыкмаларын өздөштүрүү.

ОН 3

Эң жөнөкөй дифференциалдык, интегралдык теңдемелерди чечүү, матрицалар менен эң жөнөкөй амалдарды аткаруу көндүмдөрүн билүү жана ээ болуу, ПКда иштөө

көндүмдөрүнө ээ болуу, тексттик документтер жана таблицалар менен иштөө, маалымат базаларын түзүү, интернетте иштөө көндүмдөрүнө ээ болуу.

ОН 4

Дүйнөлүк картадагы Кыргызстандын географиялык абалын билүү жана ага ээлик кылуу, Кыргызстандын чек араларын, чек ара мамлекеттерин, чет жакаларын, Кыргызстандын административдик-аймактык бөлүнүшүн, жаратылыш шарттарынын калктын турмушуна, күнүмдүк турмушуна жана чарбалык ишине тийгизген таасирин билүү; табигый-экономикалык зоналарда жаратылыш ресурстарын сарамжалдуу пайдалануунун жолдорун түшүнүү; адамзат цивилизациясынын биосферанын мыйзамдарына шайкештигин регионалдык өзгөчөлүктөрдү эске алуу менен экологиялык маданиятка жана айлана-чөйрөнүн абалы үчүн жоопкерчиликти сезип, сергек жашоо образына ээ болуу.

ОН 5

Өз ишин уюштура билүү, кесиптик тапшырмаларды аткаруунун методдорун жана жолдорун тандап, натыйжалуулугун жана сапатын баалоо; көйгөйлөрдү чечүү, стандарттык жана стандарттык эмес кырдаалда чечимдерди кабыл алуу, демилгени жана жоопкерчиликти көрсөтүү; кесиптик милдеттерди натыйжалуу аткаруу, кесиптик жана инсандык өнүгүү үчүн зарыл болгон маалыматтарды издөө, чечмелөө жана колдонуу;

ОН 6

Командада иштей билүү, кесиптештери, жетекчилиги, кардарлары менен натыйжалуу баарлашуу; топтун мүчөлөрүнүн (баш ийгендердин) иши жана алардын жумуш ордунда машыгуусу, тапшырмаларды аткаруунун натыйжасы үчүн жоопкерчиликти алуу; жеке жана кесиптик өнүгүүсүн башкаруу, кесиптик ишмердүүлүктөгү эмгек шарттарынын жана технологияларынын өзгөрүүлөрүнө ылайыкташуу; чакан командалар менен уюштуруучулук жана башкаруучулук ишке даяр болуу; сергек жашоо образы, айлана-чөйрөнү коргоо жана ресурстарды сарамжалдуу пайдалануу үчүн алган билимин колдоно алышат.

Тарбиялоо жана билим берүү иш-аракеттеринин багыттары:

ОН 7

Келечектеги кесибинин маңызын жана социалдык маанисин түшүнүү, ага туруктуу кызыгуу көрсөтүү. Балдардын укуктары жана чоңдордун балдарга карата милдеттери жөнүндөгү негизги документтерди, мектепке чейинки курактагы балдарды өнүктүрүү, тарбиялоо боюнча ченемдик документтерди өз кесиптик ишмердүүлүгүндө колдоно билүү, мазмунун, принциптерин, формаларын, методдорун жана каражаттарын, мектепке чейинки балдарды окутуу, өнүктүрүү жана аларды мектепке даярдоо, мектепке чейинки билим берүү уюмдарында бирдиктүү педагогикалык процессти жүргүзүү; мектепке чейинки курактагы балдар менен өз ара аракеттенүү, эрте жана мектепке чейинки курактагы балдар менен иштөөдө инсанга багытталган мамилени ишке ашыруу, билим алуу деңгээлин талдоо. Балдар психологиясынын негиздерин колдонуп, ар бир балага жардам берүү, эрте жана мектепке чейинки курактагы баланын ийгиликтүү өнүгүүсүнүн шарты катары баарлашууда жагымдуу психологиялык атмосфераны түзүү үчүн даяр болуу жана мектепке чейинки курактагы балдардын ден-соолугун чыңдоо, педагогикалык процесстин санитардык-гигиеналык шарттарын камсыз кылуу.

ОН 8

Мектепке чейинки билим берүү мекемесинде белгиленген күн тартибинин жана сабактардын графигинин аткарылышын камсыз кылууга даяр болуу; мектепке чейинки

билим берүү уюмунда балдардын жашоосун маңыздуу уюштуруу. Мектепке чейинки билим берүүчү уюмда мектеп жашына чейинки балдарды өнүктүрүүнүн, тарбиялоонун жана окутуунун жетишилген деңгээлин талдоонун жана баалоонун негизинде бирдиктүү педагогикалык процессти иштеп чыгууну, жүзөгө ашырууну жана талдай билүү. Ар кандай түрлөрдү жетектөөгө даяр болуу, мектепке чейинки балдардын ишин, тарбиячы мектепке чейинки курактагы балдарды окуткан иш-аракеттер чөйрөсүндө көндүмдөргө ээ болуу; мектепке чейинки курактагы балдарды өнүктүрүү, тарбиялоо жана билим берүү боюнча коюлган максаттарга жетүүнү камсыз кылуу үчүн аларды иштеп чыгып, методикасын колдоно алуу.

Социалдык жана билим берүү иш-аракеттеринин багыттары:

ОН 9

Ата-энелер менен өз ара аракеттенип, аларга педагогика, психология жана үй-бүлө мектепке чейинки курактагы балдарды тарбиялоо методикасы боюнча кеңештерди берүү, балдардын жана үй-бүлөлөрдүн кызыкчылыктарын жана укуктарын коргоо, балдарды толук социалдаштыруу, үй-бүлө жана өнүгүү мүмкүнчүлүгү чектелген мектеп жашына чейинки балдар менен түзөтүү иштери жаатындагы адистерге жардам берүүгө даяр.

Методикалык иш чөйрөсүндө:

ОН 10

Мектепке чейинки билим берүүнүн методикалык документтери, мектепке чейинки билим берүү жана тарбия жаатындагы маалыматтык-укуктук документтер менен иштей билүү; Окуу материалдарын иштеп чыга билүү; (календардык-тематикалык пландарды, сабактардын пландарын түзүү ж.б.) мектепке чейинки билим берүүнүн билим берүү стандартына жана окуу-методикалык адабияттарга негиздөө; Жетишилген натыйжаларды талдоонун негизинде мектепке чейинки курактагы баланын инсандыгын өнүктүрүүнү жана балдар менен билим берүүчү, билим берүү иш-чараларын иштеп чыгуу; Мектепке чейинки курактагы балдар үчүн предметтик өнүгүү чөйрөсүн түзө билүү, айлана-чөйрө жөнүндө маалыматты мектеп жашына чейинки балдар үчүн жеткиликтүү формага айландыра билүү; жаңы технологияларды тутумдаштыруу, баалоо жана өзүнүн педагогикалык иш-аракеттеринде колдоно билүү жана ушул жааттагы окутуу тажрыйбасы мектепке чейинки билим берүү жана тарбиялоо, кесиптик адабиятты изилдөөнүн, башка мугалимдердин ишмердүүлүгүнө көз чаптыруунун жана талдоонун негизинде, техникалык окуу куралдарын жана компьютердик жабдууларды колдоно билүү.

3.3. Адистиктин ББНПсын өздөштүрүүнүн мөөнөтү:

- **050704–Мектепке чейинки билим берүү адистигинин** күндүзгү окуу формасында, жалпы орто билимдин базасында 050704 – Мектепке чейинки билим берүү адистиги боюнча кесиптик негизги билим программасын өздөштүрүүнүн нормативдик мөөнөтү 1 жыл 10 айды түзөт, негизги жалпы билим берүү базасында ишке ашырылган учурда өздөштүрүүнүн нормативдик мөөнөтү 2 жыл 10 айды түзөт.
- Күндүзгү-сырттан (кечки) жана сырттан окуу формалары боюнча ошондой эле окутуунун ар түрдү формалары айкалышкан жана дистанттык билим берүү технологиялары пайдаланылган учурда окуу мөөнөттөрү кесиптик орто окуу жайлары тарабынан күндүзгү формасындагы өздөштүрүүнүн белиленген ченемдик мөөнөтүнө салыштырмалуу 6 айга узартылат.
- КОББ КББНПны өздөштүрүүнүн башка ченемдик мөөнөттөрү Кыргыз Республикасынын Өкмөтү тарабынан түзүлөт.

1 – Таблицада ОКБ адистикти даярдоонун күндүзгү окуу формасынын окуу мөөнөтү көрсөтүлгөн

• Таблица 1

Окууга кабыл алуу үчүн билим берүүнүн деңгээли	Күндүз окутуу формасынын мөөнөтү
негизги жалпы билим берүү	2 жыл 10 ай
орто жалпы билим берүү	1 жыл 10 ай

3.4. 050704–Мектепке чейинки билим берүү адистигинин НББПсын өздөштүрүүнүн эмгек сыйымдуулугу:

Күндүзгү окуу формасы боюнча окуу жылындагы КОББ КББНПнын эмгек сыйымдуулугу 60тан кем эмес кредитке (зачеттук бирдикке) барабар. Окуу процесси эки семестрлик болуп курулган учурда, бир окуу семестринин эмгек сыйымдуулугу 30 кредитке (зачеттук бирдикке) барабар.

Бир кредит (зачеттук бирдик) студенттин окуу ишинин 36 саатына барабар (ага анын аудиториялык, өз алдынча иштери жана аттестациянын бардык түрлөрү кирет).

Сырттан окуу формалары боюнча негизги билим берүү программасында (дистанттык билим берүү технологиялары пайдаланылган учурда) эмгек сыйымдуулугу окуу жылы үчүн 45 кредиттен (зачеттук бирдиктен) кем эмес болушу шарт.

Таблица 2

Кабыл алуунун билим берүү базасы	Квалификациясы		Өздөштүрүүнүн нормативдик мөөнөтү	Эмгек көлөмү (зачеттук жүктөмдө)
	ББП классификациясынын коду	Аталышы		
негизги жалпы билим берүү базасында	050704	мектепке чейинки мекемелердин тарбиячысы	2 жыл 10 ай	1440саат+120к
орто жалпы билим берүү базасында			1 жыл 10 ай.	120к

3.5. ББНПсын бүтүрүүчүлөрүнүн кесиптик ишмердүүлүгүнүн жалпы мүнөздөмө.

3.5.1. Бул адистиктин ББНПсын бүтүрүүчүлөрү, мамлекеттик жана жеке менчик мектепке чейинки билим берүү мекемелеринде мектепке чейинки курактагы балдардын тарбиячысы катарында иштөөгө, ошондой эле үй шартында мектепке чейинки балдарды тарбиялоого даярдалат. ББП жергиликтүү иш берүүчүлөрдүн сунуштарын, талаптарын эске алуу менен жана азыркы эмгек рыногунун шарттарында атаандаштыкка туруштук бере ала турган адистерди даярдоо максатында түзүлдү. Ошондуктан төмөнкүлөр ишенимдүү иш берүүчүлөр болуп эсептелишет:

- балдар бакчалары;
- билим берүү мекемелери жана уюмдары.

3.5.2. Бүтүрүүчүнүн кесиптик ишмердүүлүгүнүн объектилери болуп төмөнкүлөр эсептелинет:

- мектепке чейинки билим берүү программасын ишке ашыруунун милдеттерин, мазмунун, методдорун, каражаттарын, технологияларын жана мектепке

чейинки курактагы балдардын бала бакчадан тышкаркы ишмердиктерин уюштуруу процесси;

- мектепке чейинки курактагы балдарды окутуу жана тарбиялоо маселелери боюнча өз кесиптештери жана социалдык өнөктөштөрү, ата-энелер (мыйзам өкүлдөрү) менен өз ара кызматташууну уюштуруунун милдеттери, мазмуну, методдору жана формалары;

- билим берүү процессине тиешелүү документтер менен иштөө.

3.5.3. Бүтүрүүчүлөрдүн кесиптик ишмердүүлүгүнүн түрлөрү:

тарбиячылык-билим берүүчүлүк – мектепке чейинки мекемелердин билим берүү программаларына ылайык бүтүндүктүү педагогикалык процессти ишке ашыруу; наристенин ийгиликтүү өнүгүшүнүн шарты катары предметтик-өнүктүрүүчү педагогикалык чөйрөнү түзүү; балдардын мазмундуу жашоосун уюштуруу жана алардын ишмердигин ар кыл түрлөрүн (оюн, окуу-таанып билүү, көркөм, дене тарбия, сүйлөшүү, тиричиликтик, эмгектик ишмердиктерин) жетектөө; баланы иликтөөнүн, окутулганын жана тарбиялуулугун талдоо, анын инсандыгын өнүктүрүүнү долбоорлоонун негизинде балдар менен иштөөдөгү инсанга багытталган подходду ишке ашыруу; балдардын өмүрүн жана ден соолугун коргоону камсыз кылуу; тарбиячынын ишмердигинин ден соолукту сактоочу функциясын жүргүзүү; нормадан четтөөсү бар балдар менен коррекциялык ишмердик тармагындагы адистерге көмөк көрсөтүү.

окуу-методикалык – билим берүү программаларын, окуу-методикалык адабияттарды окуп чыгуунун негизинде тарбиялык-билим берүүчүлүк ишти пландаштыруу, курчап турган дүйнө жөнүндө маалыматты балдарга жеткиликтүү формага өзгөртүү; жетишилген натыйжалардын негизинде тарбиялык-билим берүүчүлүк ишмердикти долбоорлоо;

социалдык-педагогикалык – ата-энелердин алар үчүн практикалык мааниге ээ болгон мектепке чейинки жана үй-бүлөлүк педагогиканын, мектепке чейинки курактагы балдардын психологиясынын жана тарбиялоо методикасынын жоболорун өздөштүрүүсүнө кеңешчилик жардам берүү; балдардын толук кандуу коомдошуусу үчүн шарттарды түзүү, аларды социалдык дүйнө менен тааныштыруу; балдардын кызыкчылыктарын жана укуктарын коргоо.

3.5.3. Бүтүрүүчүлөрдүн кесиптик ишмердүүлүгүнүн милдеттери:

- балдардын өнүгүүсүнүн, билим алуусунун жана тарбия алуусунун деңгээлин баалоонун жана талдоонун негизинде педагогикалык процессти проектирлөө, пландаштыруу жана аны ишке ашыруу;

- мектепке чейинки курактагы балдарды окутууга жана тарбиялоого коюлган максаттарга жетүүнү ишке ашыруу;

- мектепке чейинки курактагы балдар менен мамилелеше (кызматташа) алуу;

- мектепке чейинки курактагы балдардын инсандык өзгөчөлүктөрүнө байкоо жүргүзүүнүн негизинде, алар дуушар болгон кыйынчылыктарды аныктоо жана андан чыгууга жардам берүү;

- гумандуу педагогикалык чөйрө түзүүгө жетишүү;

- ата-энелер менен педагогикалык иштерди алып баруу;

- окутуунун техникалык каражаттарын жана компьютердик техниканы колдонууну билүү;

- өзүнүн билимин өркүндөтүүнүн жана өзүн-өзү тарбиялоонун билгичтиктерине жана ыкмаларына ээ болуу.

3.5.6. 050704 – Мектепке чейинки билим берүү адистиги боюнча орто кесиптик билимдин кесиптик негизги билим берүү программасын өздөштүргөн бүтүрүүчү:

- жогорку кесиптик билимдин кесиптик негизги билим берүү программасын өздөштүрүүгө даярдалган;

- 031100 – Педагогика жана мектепке чейинки билим берүүнүн методикасы адистиги боюнча жогорку кесиптик билимдин кесиптик негизги билим берүү программасын кыскартылган мөөнөттөрдө өздөштүрүүгө даярдалган.

3.6. Кесиптик негизги билим берүү программасын өздөштүрүүнүн натыйжасында бүтүрүүчүлөр төмөнкүдөй компетенцияларга ээ болууга тийиш:

А) жалпы компетенцияларга (ЖК):

ЖК1. Өз ишин уюштурууну, кесиптик милдеттерди аткаруу методун жана ыкмаларын тандоону, алардын натыйжалуулугун жана сапатын баалоону билүү;

ЖК2. Стандарттык жана стандарттык эмес абалдарда чечим кабыл алуу, маселелерди чечүү, жоопкерчиликти жана демилге көтөрүү;

ЖК3. Кесиптик милдеттерди натыйжалуу аткаруу, кесиптик жана инсандык өнүгүү үчүн зарыл болгон маалыматтарды издөө, чечмелөө жана пайдалануу;

ЖК4. Кесиптик ишинде маалыматтык-коммуникациялык технологияларды колдонуу;

ЖК5. Командада иштөөнү, кесиптештер, жетекчилер жана кардарлар менен натыйжалуу баарлашууну билүү;

ЖК6. Команда мүчөлөрүнүн (кол алдындагы) иши жана аларды иш орунда окутуу, тапшырмаларды аткаруунун жыйынтыгы үчүн жоопкерчилик алуу;

ЖК7. Жеке инсандык жана кесиптик өнүгүүсүн башкаруу, кесиптик иште эмгек шарттарынын жана технологиялардын өзгөрүүсүнө адаптациялануу;

ЖК8. Чакан жамаат менен уюштуруу-башкаруу иштерине даяр болуу.

ЖК9. Саламаттыкта жашоо, жаратылышты коргоо жана анын ресурстарын максаттуу пайдалануу үчүн алган керектүү билимин пайдаланууга жөндөмдүү

ЖК10. Өзүнүн оозеки жана жазуу кебин мамлекеттик жана расмий тилде туура, далилдүү жана так түзүүгө жөндөмдүү; социалдык карым катнаш деңгээлинде чет тилдердин бирин өздөштүргөн.

Б) кесиптик компетенцияларга (КК):

1. Тарбия - билим берүүчү ишмердүүлүгү боюнча:

КК1. Болочок кесибинин маңызын жана социалдык баалуулугун түшүнүү, ага карай туруктуу кызыгуусуна ээ болуу;

КК2. Балдардын укуктары жана чоң адамдардын балдарга карата милдеттери жөнүндөгү негизги документтерди, мектеп жашына чейинки балдарды өнүктүрүү, тарбиялоо жана окутуу боюнча маселелери боюнча укуктук - ченемдик документтерди өздүк кесиптик ишмердүүлүгүндө колдоно билүү;

КК3. Мектеп жашына чейинки балдарды окутуунун, тарбиялоонун, өнүктүрүүнүн жана аларды мектептеги окууга даярдоонун максаттарын, милдеттерин, мазмунун, принциптерин, формаларын, методдорун жана каражаттарын аныктоону билүү;

КК4. Баланы иликтөөнүн, анын билиминин жана тарбиялуулугунун деңгээлин талдоонун негизинде, эрте жаш курактагы жана мектеп жашына чейинки балдар менен иштөөдө инсанга багытталган мамилени ишке ашырууну, балдар менен өз ара карым-катнаш мамиле түзүүнү билүү;

КК5. Эрте жаш курактагы жана мектеп жашына чейинки ар бир баланын өнүгүүсүн камсыз кылуу жана ага көмөк көрсөтүү максатында, балдардын ийгиликтүү өнүгүсүүнүн шарты катары карым-катнаштын жагымдуу психологиялык атмосферасын түзүү үчүн балдар психология- сынын негиздерин колдонууга даяр болуу;

КК6. Мектеп жашына чейинки балдардын өмүрүн жана ден соолугун корго, чыңоо жана травматизмден алдын алуу иштерин ишке ашырууда, мектеп жашына чейинки балдардын анатомиясынын, физиологиясынын өзгөчөлүктөрү жана ден соолугун камсыз кылуучу иш чаралары тууралуу билимдерин, педагогикалык процесстин санитариялык - гигиеналык шарттарын камсыз кылуу талаптарын колдонууга даяр болуу;

КК7. Мектепке чейинки билим берүү уюмундагы аныкталган күн тартибин жана сабактарын өткөрүүнү камсыз кылууга жана балдардын мазмундуу жашоосун уюштура алуу даяр болуу;

КК8. Мектеп жашына чейинки балдардын өнүгүүсүнүн, тарбиялуулугунун жана билимдүүлүгүнүн жетишилген деңгээлин анализдөөнүн жана баалоонун негизинде мектепке чейинки билим берүү уюмундагы бүтүндөй педагогикалык процессти долбоорлоо, ишке ашыруу жана анализдөө билгичтигине ээ болуу;

КК9. Мектеп жашына чейинки балдардын ишмердүүлүгүнүн бардык түрлөрүн жетектөөгө даяр болуу, балдарга үйрөткөн ишмердүүлүктүн түрлөрү боюнча педагогдун өзү аткаруу билгичтиктерине ээ болуусу; мектеп жашына чейинки балдарды өнүктүрүү, тарбиялоо жана окутуу максаттарга жетүүнү камсыз кылуу үчүн ишмердүүлүктүрдөрдү өнүктүрүү методикалары боюнча билгичтиктерге ээ болуу;

2. Социалдык – педагогикалык ишмердүүлүгү боюнча:

КК10. Ата- энелер менен кызматташуу билгичтигине ээ болуу жана аларга педагогика, психология жана мектеп жашына чейинки балдарды үй- бүлөдө тарбиялоо методикасы боюнча, баланын жана үй-бүлөнүн кызыкчылыктарын жана укуктарын коргоо, балдарды толук коомдоштуруу маселелери боюнча кеңешчилик жардам берүүгө даяр болуу;

КК11. Мектепке чейинки билим берүү уюмунун үй- бүлө менен иштөөнүн ар түрдүү формаларын жана методдорун колдонуу менен ата-энелер менен кызматташууга даяр болуу;

КК12. мүмкүнчүлүгү чектелген мектеп жашына чейинки балдар менен коррекциялык иштерди жүргүзгөн адистерге көмөк көрсөтүүгө даяр болуу.

3. Методикалык ишмердүүлүгү боюнча:

КК13. МЧББУдагы методикалык иш кагаздары, мектепке чейинки билим берүү жана тарбия тармагындагы ченемдик –укуктук документация менен иштөө билгичтигине ээ болуу;

КК14. Мектепке чейинки билим берүү жана тарбиялоо боюнча билим берүү стандарттардын негизинде окуу-усулдук материалдарды (календардык-тематикалык пландарды, сабактардын пландарын жана башкаларды түзүүгө) иштеп чыгууга жөндөмдүү; усулдук иштелмелерди туура түзүү жана жасалгалай алуу билгичтигине ээ болуу; мектеп жашына чейинки балдардын жетишилген натыйжаларын талдоонун негизинде балдардын инсанын өнүктүрүүнү жана балдарга тарбия- билим берүү ишмердүүлүгүн долбоорлоо билгичтигине ээ болуу;

КК15. Мектеп жашына чейинки балдар үчүн предметтик-өнүктүрүүчү чөйрөнү түзүү, курчап турган дүйнө жөнүндө маалыматты мектеп жашына чейинки балдар үчүн жеткиликтүү формага айлантуу билгичтигине ээ болуу.

КК16. Кесиптик адабиятты изилдөөнүн, өзүнүн жана башка педагогдордун ишмердүүлүгүн анализдөөнүн негизинде мектепке чейинки билим берүү багытындагы жаңы технологияларды жана педагогикалык тажрыйбаларды өздүк педагогикалык ишмердүүлүгүндө системалаштыруу, баалоо жана колдонуу билгичтиктерине ээ болуу, окутуунун техникалык каражаттарын жана компьютердик техниканы колдонуу билгичтигине ээ болуу.

Жогоруда көрсөтүлгөн компетенциялардын негизинде 050704 – Мектепке чейинки билим берүү адистигинин компетенциялардын матрицасы түзүлдү. (Тиркеме 1)

Компетенциялардын матрицасы бул НББП мазмуну менен пландаштырылган компетенциялардын жана билим берүүнүн найжаларынын логикалык байланыштардын чагылдырылышы. Бөлүм башчы матрицаны иштеп чыгат жана бөлүмдүн жыйналышында талкуулап ТалМУнун Окумуштуулар кеңешине же Окуу-методикалык кеңешине бекитүүгө сунушталат.

НББПны ишке ашыруунун шарттарына карата жалпы талаптар

4.1. ТаМУнун алдындагы КОБББнын НББПны ишке ашыруудагы укуктарына жана милдеттерине карата жалпы талаптар.

4.1.1 Адистерди даярдоо боюнча билим берүүнүн негизги программасын билим берүү стандартынын негизинде, даярдоо адистиктерге болгон эмгек рыногунун керектөөлөрүн эсепке алуу менен билим берүү мекемеси тарабынан өз алдынча жыл сайын иштеп чыгат.

ТалМУ НББПны илимдин, маданияттын, экономиканын, техниканын, технологиялардын жана социалдык чөйрөнүн өнүгүүсүн эсепке алып, кесиптик орто окуу жайлары билим берүү сапатынын кепилдигин камсыз кылуу үчүн төмөндөгүлөрдө камтылган сунуш-көрсөтмөлөрдү кармануу менен жыл сайын жаңыланып туруугамилдеттүү:

- бүтүрүүчүлөрдү даярдоонун сапатын камсыз кылуу боюнча стратегиялардын иштелмесинде;
- билим берүү программаларын мезгил-мезгили менен рецензиялоонун мониторингинде;
- так макулдашылган критерийлердин негизинде студенттердин билимдеринин жана билгичтиктеринин, бүтүрүүчүлөрдүн компетенцияларынын деңгээлин баалоонун объективдүү тартиптеринин иштелмелеринде;
- окутуучулук курамдын сапатын жана компоненттүүлүгүн камсыз кылууда;
- бардык ишке ашырылуучу билим берүү программаларын жетиштүү ресурстар

мененкамсыз кылууда, аларды колдонуунун натыйжалуулугунун көзөмөлдөөдө, мунун ичинде окуп жаткандарды сурап билүү жолу менен;

- өзүнүн ишин (стратегиясын) баалоо жана башка билим берүү мекемелери менен салыштыруу үчүн макулдашылган критерийлер боюнча өзүн-өзү изилдөөнү үзгүлтүксүз жүргүзүүдө;
- коомчулукту өзүнүн изилдөөлөрүнүн жыйынтыктары, пландары, жаңылоолору тууралуу маалымдоодо.

4.1.2. Студенттерди жана бүтүрүүчүлөрдү даярдоонун сапатын баалоо алардын күндөгү, аралыктык жана жыйынтыктоочу Мамлекеттик аттестациясын камтышы керек. Студенттердин жана бүтүрүүчүлөрдүн жекече жетишкендиктерин тийиштүү НББПнын этаптуу жана түпкү талаптарга ылайык келгидей аттестациялоо үчүн баалоочу каражаттардын типтүү тапшырмаларды, текшерүү жумуштарды, тестерди ж.б. камтуучу, билимдерди, билгичтиктерди жана ээ болгон компетенциялардын деңгээлин баалоого мүмкүндүк берүүчү базалары түзүлөт. Баалоочу каражаттардын базаларын кесиптик орто окуу жайлары иштеп чыгат жана бекитет.

Квалификация ыйгаруучу иштердин мазмунуна, көлөмүнө жана түзүмүнө карата ТалМУ тарабынан белгиленген жыйынтыктоочу Мамлекеттик аттестация жөнүндөгү Жобого ылайык аныкталат.

4.1.3. БББПны иштеп чыгууда бүтүрүүчүлөрдүн социалдык-инсандык компетенцияларын (мисалы: социалдык өз ара аракеттенүү компетенцияларын, өзүн-өзү уюштурууну жана системалык ишмердик мүнөздөгү өз алдынча башкарууну) түзүү мүмкүнчүлүктөрү аныкталган.

Колледжде окуу процессин социалдык-тарбиялык компонентин, студенттик өз алдынча башкарууну өнүктүрүүнү, студенттердин коомдук уюмдардын, спорттук жана чыгармачылык клубдардын ишине катышуусуна, илимий студенттик коомдорду өнүктүрүүгө көмөктөш болуусуна шарттар түзүлгөн.

4.1.4. Студенттердин өзүнүн окуу программасын түзүүгө катышуусуна реалдуу мүмкүнчүлүк берилген.

4.1.5. БББПны түзүүдө студенттерди алардын укуктары жана милдеттери менен тааныштырылат, студенттер тандап алган дисциплиналар алар үчүн милдеттүү болуп эсептелинерин, ал эми алардын суммалык эмгек сыйымдуулугу окуу планында каралгандан кем болбошу керектигин түшүнүшөт.

4.2. Студенттин НББПны ишке ашыруудагы укуктарына жана милдеттүүлүктөрүнө карата жалпы талаптар.

- Студенттер студенттин тандоосу боюнча окуу дисциплиналарын өздөштүрүүгө бөлүнгөн окуу убактысынын көлөмүнүн чектеринде БББПда белгиленген конкреттүү дисциплинаны тандап алууга укуктуу.
- БББПны өздөштүрүүнүн натыйжалуулугун арттыруу максатында студенттер өз алдынча башкарууну өнүктүрүүгө, коомдук уюмдардын, спорттук жана чыгармачылык клубдардын, илимий студенттик коомдордун ишине катышууга милдеттүү.
- Студенттер БББПсында алдын ала каралган бардык тапшырмаларды белгиленген мөөнөттөрдө аткарууга милдеттүү.

Студенттин окуу жүктөмүнүн максималдуу көлөмү анын аудиториялык жана аудиториядан тышкары (өз алдынча) окуу ишинин бардык түрлөрүн камтуу менен жумасына 48 саат болуп белгиленет.

Жумасына аудиториялык сабактардын күндүзгү окуу формасындагы көлөмү кесиптик орто билим берүүнүн мамлекеттик билим берүү стандартын деңгээлин жана адистикти даярдоонун спецификасын эсепке алуу менен, ар бир окуу дисциплинасын үйрөнүүгө бөлүнгөн жалпы көлөмдүн 50 пайыз чектеринде мамлекеттик билим берүү стандарты аныктайт.

Окуу жылындагы эс алуу убакыттын жалпы көлөмү 7-10 жуманы түзөт, анын

ичинде кыш мезгилинде 2 жумадан кем эмес эс алуу берилет.

4.3. 050704 – Мектепке чейинки билим берүү адистиги боюнча негизги билим берүү программасына коюлуучу талаптар.

4.3.1. 050704 – Мектепке чейинки билим берүү адистиги боюнча кесиптик негизги билимберүү программасы төмөнкү окуу циклдери окуп-үйрөнүүнү талап кылат:

- Жалпы билим берүүчү цикл;
- Жалпы гуманитардык цикл;
- математика жана табигый-илимий цикли;
- кесиптик цикл жана бөлүмдөрдү;
- дене тарбия;
- практика:

- окуп таанышуу практикасы;

- педагогикалык практика;

- кесип алдындагы практика.

- жыйынтыктоочу мамлекеттик аттестация.

4.3.2. Ар бир окуу цикли милдеттүү бөлүккө жана билим берүү мекемесинин ОМКсы тарабынан аныкталуучу вариативдүү бөлүккө ээ.

Кесиптик негизги билим берүү программасынын циклдериндеги милдеттүү бөлүк аларды өздөштүрүүгө бөлүнгөн убакыттын көлөмүнүн 80 пайызга жакынын түзөт. Вариативдүү бөлүк (20 пайызга жакын) базалык бөлүктөгү дисциплиналардын мазмуну менен аныкталган билимдерди, билгичтиктерди, көндүмдөрдү жана компетенцияларды кеңейтүүгө жана тереңдетүүгө, ийгиликтүү кесиптик ишмердик үчүн зарыл болгон кошумча компетенцияларды, билгичтиктерди жана билимдерди алууга мүмкүндүк берет. Вариативдүү бөлүктүн дисциплиналары билим берүү мекемеси тарабынан аныкталат.

4.3.3. «Социалдык-гуманитардык циклин» милдеттүү бөлүгү төмөнкү дисциплиналардын окулушун талап кылат: «Кыргызстандын тарыхы», «Философия», «Кыргыз жана адабияты», «Чет тил», «Орус тили», «Манас таануу», «Кыргызстандын географиясы», «Социология».

4.3.4. «Математика жана табияттаануу циклин» милдеттүү бөлүгү төмөнкү дисциплиналарды үйрөнүүгө багытталат: «Кесиптик математика», «Информатика», «Экологиялык негиздери».

4.3.5. Кесиптик цикл жалпы кесиптик дисциплиналардан жана атайын кесиптик дисциплиналардан турат: «Психология», «Дошкольная педагогика», «Педагогикалык чеберчиликтин негиздери», «Коррекциалык педагогика», «Курактык анатомия, физиология жана гигиена», «Эне тили», «Балдардын сөзүн өстүрүүнүн методикасы», «Балдар адабияты жана көркөм окуу менен», «Мектепке чейинки балдардын математикалык өнүгүүсүнүн методикасы», «Экологиялык билим берүү методикасы», «Сүрөт өнөрүнүн методикасы», «Дене тарбиясынын методикасы», «Музыканы өнүктүрүүнүн методикасы», «Көркөм кол эмгегинин практикumu жана конструкташтыруу», «Кол өнөрчүлүк ишмердүүлүгү жана кол өнөрчүлүктүн методикасы», «Кесиптик ишмердүүлүктөгү маалыматтык коммуникациялык технологиялар», «Мектепке чейинки билим берүүнү уюштуруунун теориялык негиздери», «Мектепке чейинки билим берүүнү уюштуруунун теориялык негиздери», «Үй бүлө педагогикасы», «Тарбиялык иштердин методикасы», «Мектепке чейинки мекемелерде иш кагаздарын уюштуруу», «Балдарды мектепке даярдоо», «Социалдык психология», «Кесипке киришүү», «Мектепке чейинки балдардын оюн ишмердүүлүгүнүн теориясы жана методикасы», «Үй бүлө психологиясы» дисциплиналарын окутууну талап кылат.

4.3.6. «Дене тарбия» өзүнчө бөлүм катары вариативдүү бөлүксүз берилет.

4.4. Окуу процессин кадрдык камсыздалуусу

Жетекчиликтин максаттуу ишинин натыйжасында окутуучулук курамды жөндөмдүү, татыктуу, илимий потенциалдык деңгээли жогору менен кадрлык камсыздалган. Бөлүмдүн кызматкерлери өз ара бири-бири менен мамилечил. Мектепке

чейинки билим берүү ПЦКда 14 жогорку билимдүү окутуучулук курам эмгектенет. Окутуучулук курам ББнүн отличниктери, мыктылары, педагогика илиминин кандидаты, магистрлар менен толукталып, билимдерди сапаттуу өтүүдө.

Окутуучулар квалификациясын жогорулатып, билим берүүдөгү долбоорлорго, семинарларга үзгүлтүксүз катышып турушат.

4.5. 050704 – Мектепке чейинки билим берүү адистиги боюнча негизги билим берүү программасынын окуу-методикалык, маалыматтык жактан камсыздалышы.

НББПсын ишке ашыруу ар бир студенттин маалыматтар базасына жана негизги билим берүү программасынын дисциплиналарынын толук тизмеси боюнча түзүлгөн китепканалык фонддорду пайдалана алуусу менен камсыз кылынуусу керек. Кесиптик орто окуу жайларынын билим берүү программасы лабораториялык практикумдарды жана практикалык сабактарды (түзүлүүчү компетенцияларды эсепке алуусу менен аныкталат) камтыйт.

Кесиптик билим берүүнүн негизги программасын иш жүзүнө ашыруу үчүн студенттерди окуу адабияты же электрондук адабият менен камсыз кылуу бир студентке 0,5 экземплярдагы ченем ылайык келиш керек. Окуу маалыматынын булактары заманбап талаптарга жооп берүүсү керек. Билим берүү процессинде мыйзам чыгаруу актылары, ченемдик документтер, кесиптик багыт берүүчү мезгилдүү басылмадагы материалдар пайдаланылат.

Библиотекалык фондду комплектөөдө студенттер окуп үйрөнүүгө тийиш болгон бүт предметтердин циклдери боюнча негизги жана кошумча адабияттар акыркы 10 жыл аралыгында басмадан чыккан же электрондук варианттагы басылмалар менен жыл сайын толукталып турат.

Окууга тиешелүү адабияттардан сырткары китепкана фондунда расмий, библиографиялык жана мезгилдүү басылмалар бар.

Электрондук басылмаларды колдонууда окуу жайы окулуучу дисциплиналардын өлчөмүнө ылайык лицензияда көрсөтүлгөн программалык талаптарды аткаруу үчүн, ар бир студенттин компьютердик класста иштөөсүнө шарт түзүлгөн.

Колледждеги бардык компьютерлер интернет жана ТалМУнун интернет тармагына туташтырылган, AVN кийинчерээк Ебилим системасынын базасы үчүн резервдик сервер түзүлгөн, маалымат коопсуздугу камсыздалган. Колледж жана бөлүмдөр үчүн сайт түзүү аянтчасы кеңейтилди. Студенттер ТалМУнун электрондук библиотекасынан, автоматташтырылган библиотекалык системасынын кызматтарынан пайдалана алышат. Методикалык дисциплиналар басма жана колдо жасалган көрсөтмө куралдар менен жабдылган. Окуу-методикалык колдонмолор, силлабусстар иштелип чыккан жана студенттерге таркатылган.

4.6. Окуу процессинин материалдык-техникалык камсыздалуусу

Студенттерди кесиптик орто окуу жайларынын окуу планында алдын ала каралган лабораториялык, дисциплиналык жана дисциплиналар аралык, практикалык даярдоону камсыз кылуу үчүн КОББ КББНПны ишке ашыруучу кесиптик орто окуу жайларынын аракеттеги санитардык жана өрткө каршы эрежелери менен нормаларга ылайык келүүчү материалдык-техникалык базасы менен камсыздалынган.

Кабинеттердин, кааналардын тизмеги:

Колледждин окуу процесси эки сменада жүргүзүлөт, “Мектепке чейинки билим берүү” адистиги 3 аудиторияны пайдаланат. Аудиториялык сабактарды жана СӨАИни уюштуруу үчүн шарттар толук түзүлгөн. Аудиторияларга атайын проекторлор орнотулган, окуу-методикалык кабинет жана компьютердик класстар түзүлгөн. Санитардык-гигиеналык жана коопсуздук эрежелерине жооп берет.

Бөлүмдүн кааналары:

- Кыргыз тили жана кыргыз адабияты (көрсөтмө куралдары, сөздүк);
- Орус тили жана орус адабияты (көрсөтмө куралдары, сөздүк);

- Чет тили (көргөзмө куралдары, сөздүк, Интернетке ээ жеке компьютер;
- Математика (көрсөтмө куралдар)
- Информатика (көрсөтмө куралдар, персоналдык компьютер;
- Кыргызстандын тарыхы (көрсөтмө куралдары)
- Манас таануу (көргөзмө куралдары, "Манас" - бардык томдор);
- Тарых (көрсөтмө куралдар);
- География жана экология (көргөзмө куралдары, дүйнө картасы);
- Физика (көрсөтмө куралдар, шаймандар);
- Химия (көрсөтмө куралдар, шаймандар);
- АЧД (көрсөтмө куралдар);
- Социалдык жана экономикалык сабактар (көрсөтмө куралдар).

№ 103 Дене тарбия адистигинин каанасы

№ 208 Ритмика

№ 310 Көркөм өнөр чыгармачылыгы борбору

№ 404 Мектепке чейинки билим берүү лабораториясы

№ 409 Музыканы окутуу усулу

№ 406 Тил лабораториясы

Предметтер боюнча кабинеттер: гуманитардык жана социалдык-экономикалык дисциплиналар кабинети, педагогика жана психология кабинети, физиология, анатомия жана гигиена; чет тилдер; кыргыз тилин окутуу; орус тилин окутуу; математиканы окутуу; табият таанууну окутуу; музыка жана музыкалык тарбия; эмгекке (технологияны) окутуунун методикасы; балдар адабияты кабинети.

Атайын кабинеттер: көркөм өнөр жана эмгекти окутуу кабинети;

Лаборатория: информатика жана информациялык-коммуникативдик технологиялар.

Спорттук комплекс: ритмика жана бий залы.

Залдар: китепкана, окуу залы, Интернетке туташтырылган компьютердик класс, актовый зал.

НББПны иштеп чыгууда бүтүрүүчүлөрдүн социалдык-инсандык компетенцияларын калыптандырууда жаштар комитети түзүлүп, алар социалдык-маданий иш чараларды уюштурушат. Студенттер үчүн ТалМУнун Башкы корпусуна чоң жыйындар залы, 2 спорттук аянтча, чыгармачылык клубдар, бий, ыр, адистин эртеңи, волейбол ийримдери иш алып барат.

Студенттер үчүн профилактория.

4.7. Бүтүрүүчүлөрдү даярдоонун сапатын баалоо

1. ОКБ КНБПсын өздөштүрүү сапатын баалоо билимдин учурдагы көзөмөлүн, студенттердин аралык (семестрлик) аттестациясын жана жыйынтыктоочу мамлекеттик аттестациясын камтыйт.

2. Билимдин учурдагы көзөмөлүнүн, ар бир дисциплина боюнча аралык аттестациянын конкреттүү формалары жана процедуралары билим берүү мекемеси тарабынан өз алдынча иштелип чыккан.

3. Студенттердин жекече жетишкендиктеринин тиешелүү КНБПнын аралык талаптарына туура келерин аттестациялоо (учурдагы жана аралык аттестация) үчүн билимди, билгичтиктерди жана өздөштүрүлгөн компетенцияларды баалоого мүмкүндүк берүүчү баалоо каражаттарынын фондулары түзүлүп аралык аттестация үчүн баалоо каражаттарынын фондулары билим берүү мекемеси тарабынан иштелип чыгып, өз алдынча бекитилди, ал эми жыйынтыктоочу мамлекеттик аттестация үчүн баалоо каражаттарынын фондулары билим берүү мекемеси тарабынан иштелип чыгып, жумуш берүүчүлөр жана билим берүүнү башкаруунун ыйгарым укуктуу мамлекеттик органы менен алдын ала макулдашуудан кийин бекитилген.

4. Студенттердин жана бүтүрүүчүлөрдүн даярдык сапатын баалоо эки негизги багытта жүргүзүлөт: дисциплиналарды өздөштүрүү деңгээлин баалоо жана студенттердин

компетенцияларын баалоо.

5. Жыйынтыктоочу мамлекеттик аттестацияга киргизүүнүн зарыл шарты болуп теориялык материалды үйрөнүүдө жана практиканы өтүүдө студенттин компетенцияларды өздөштүргөнүн тастыктаган документти тапшырышы эсептелет.

6. Мамлекеттик (жыйынтыктоочу) аттестация негизги предметтер боюнча мамлекеттик экзамендерди камтыйт: «Кыргызстандын тарыхы, Кыргызстандын географиясы, кыргыз тили жана адабияты», «Психология», «Педагогика жана жекече методикалар».

Практиканы өткөрүүгө коюлуучу талаптар

Практика НББПтын милдеттүү бөлүгү болуп, окутуунун практикага багытталган болуусун камсыз кылуучу окуу иштеринин түрү болуп саналат. ББНП ишке ашыруу үчүн төмөнкүдөй практиканын түрлөрү уюштурулат:

050704 – Мектепке чейинки билим берүү адистиги боюнча ББП ОКБ МБС ылайык практиканын төмөнкү түрлөрү каралган:

- Окуп-таанышуу практикасы;
- Педагогикалык практика;
- Кесип алдындагы (квалификационная) практика.

мөөнөтүнүн узактыгы	Практиканын аталышы	Семестри	Узактыгы	
			кредит менен	жума менен
1	Окуп-таанышуу практикасы	4	2	2
2	Педагогикалык практика	5	7	7
3	Кесип алдындагы (квалификациялык) практика	6	6	6

- окуу практикасы (2 жума);
- педагогикалык практикасы (7 жума);
- кесип алдындагы (дипломдук) практика (6 жума).

Практиканын бардык түрлөрү студенттердин кесиптик компетенцияларды өздөштүрүүсү учурунда билим берүү мекемеси тарабынан өткөрүлөт да, же чогултулган түрдө бир нече этап формасында, же чачыранды түрдө, теориялык сабактар менен айкалыштырылып жүргүзүлүшү мүмкүн. Практиканын ар бир түрүнүн максат, милдеттери, программасы жана отчеттуулук формасы билим берүү мекемеси тарабынан аныкталат. Практика мектепке чейинки мекемелерде өткөрүлүүгө тийиш. Практиканын жыйынтыгы боюнча аттестация тиешелүү мекемелердин документтери менен тастыкталган натыйжалардын негизинде жүргүзүлөт. Практиканын отчеттун тапшырган соң дифференциялык баа коюлат.

Илимий-изилдөө иштеринин программасы

Илимий-изилдөө иштеринин программасы ОКБ ББП өз алдынча бөлүк же окуу практикасынын бир түрү катары программа болуп кире алат.

ИИИ программасында студенттер катышып, илимий-изилдөө иштери боюнча компетенцияларынын калыптануулары көрсөтүлгөн.

4.8.1 Билим берүү процессти уюштуруунун формалары, усулдары жана каражаттары

Дисциплиналардын ар бир циклы базалык (милдеттүү түрдөгү) 80% жана вариативдик бөлүккө 20% ээ болот. Вариативдүү бөлүк базалык дисциплиналардын

мазмуну менен аныкталуучу билимдерди, билгичтиктерди жана көндүмдөрдү кеңейтүүгө жана тереңдетүүгө мүмкүндүк берет. Вариативдүү бөлүктү кесиптик орто окуу жайлары ишке ашырулуучу кесиптик билим берүү программаларынын спецификациясынын негизинде түзөт.

а) теориялык даярдоонун формалары:

- семинар;
- студенттердин өз алдынча иши;
- консультация;

б) практикалык даярдоонун формалары:

- практическалык сабак;
- педагогическалык практика;
- окуу-изилөө иштер;

Компетентүүлүк мамилени калыптандыруу максатында окутуу процессте активдүү жана интерактивдүү усулдар колдонууналат. Төмөнкү усулдар активдүү колдонулат:

- илгерилетилген лекция;
- практика;
- лаборатория;
- интерактивдүү стратегиялар;
- иштиктүү жана ролдук оюндар;
- проблемалуу усул;
- долборлоо усулу;
- суроо-жооп;
- демонстрациялоо жана иллюстрациялоо.

4.8.2 Теориялык даярдыкты камсыз кылуу үчүн окутуунун формаларын жана каражаттарын колдонууга сунуштар

Практикалык. Практикалык сабактын ар түрдүү түрлөрүн пайдаланса болот: киришүү, мотивациондук (дисциплинага кызыгууну артыруучу), даярдоо (татаал материалды кабыл алууга даярдоо), интеграцияланган (берилген жалпы материалдын теориялык анализ берген), багыт берүүчү (өз алдынча иштерди аткарууга керек болгон булактарга багытталган). Лекциялык материалдын мазмуну жана структурасы студенттердин талап кылынган компетенцияларын калыптандырууга багыт алуу керек жана көзөмөл жана баалоо системасына дал келүү керек.

Семинар. Бул форма лекцияда берилген теориялык материалды активдүү талкуунун негизинде студенттердин чыгармачылык иштерди активдештирүүгө багытталган. Гуманитардык, социалдык, экономикалык, математикалык жана табигый дисциплиналарды өздөштүрүүдө сунушталат.

Студенттердин өз алдынча аудитордук жана аудитордук эмес иши.

Студенттердин өз алдынча иши китепкананын окуу залында, окуу кабинеттерде жана лабораторияларда, компьютердик класстарда жана үй шартта жүргүзүлөт. Окутуучулар тарабынан студенттерге консультациялар жана жардам көрсөтүлөт. Өз алдынча иш китептер, окуу-методикалык пособиялар, лекциялардын конспектиери менен окуу-методикалык жана маалыматтык жактан камсыздалыш керек.

4.8.3 Студенттердин практикалык даярдыкта колдонулуучу окутуунун формалар жана каражаттар боюнча сунуштар.

Практикалык сабак. Теориялык материалды практика жүзүндө өздөштүрүү жана бышыктоо. Кесиптик циклдын базалык жана профилдик дисциплиналарды өздөштүрүүдө колдонулат.

Лаборатордук иштин негизинде окутулуп жаткан дисциплинанын материалын практикалык жактан үйрөнүү жана эксперименталдык иштерди жүргүзүү. Бардык

циклдагы теориялык дисциплиналарды өздөштүрүүдө колдонулат.

Окуу-таанышуу жана педагогикалык практика – Практиканын түрү НББП аныкталат. ЖАК практиканын максатын, милдеттерин жана отчеттуулугун практиканын түрү боюнча аныктай.

Курстук ишти аткаруунун негизинде студенттер билим берүү программанын же дисциплинанын бир бөлүгүн өздөштүрүшөт. Кесиптик циклдын базалык жана вариативдүү бөлүгүнүн дисциплиналарын өздөштүрүүдө колдонууга сунушталат.

5. НББП ишке ашырууда билим берүү процессти мазмунун жана окуу процессти уюштурууну аныктоочу документтер

3.02.2004.-ж. КР өкмөтүнүн № 53 буйругу менен бекитилген КР кесиптик орто билим берүүнүн билим берүү мекемеси жөнүндө жобого жана МББС ылайык студенттерди даярдоодо окуу ишмердүүлүктүн негизги түрлөрү окуу пландарда жана программаларда аныкталат. Окутуунун узактыгы, окуу жылдын башталышы жана аякташы, студенттердин жумалык жүктөмү, экзамендик сессиянын жана каникулдардын убактысы, практиканын түрлөрү МББС негизинде окуу пландарда аныкталат.

5.1. Календардык окуу графиги

“Мектепке чейинки билим берүү” адистигинин НББП курс боюнча ишке ашыруу (теориялык окутуу, практика, аралык жана жыйынтыктоочу аттестация, каникулдар) базалык жана жумушчу окуу пландарда көрсөтүлөт. (Тиркеме 1)

5.2. Окуу планы

“Мектепке чейинки билим берүү” адистигинин НББП базалык жана жумушчу окуу пландар иштетилип чыккан. Окуу пландарда компетенттүүлүктөрдү калыптандыруучу циклдардын (дисциплиналардын, практикалардын) логикалык удалааштыгы көрсөтүлгөн. (Тиркеме 2)

5.3. Жумушчу окуу планы

Жумушчу окуу планда ар бир дисциплинанын, модулдун эмгек сыйымдуулугу академиялык сааттар жана зачеттук бирдиктер менен көрсөтүлгөн. (Тиркеме 3)

5.4. НББП компетенциялардын картасы.

Компетенциялардын картасы компетенциянын мазмунунун компоненттери жөнүндө маалымат берет жана аны өздөштүрүүнүн денгээлдерин аныктайт. Ошону менен бирге компетенцияны калыптандыруунун технологияларын камтыйт (лекция, семинар ж.б.). Компетенциялардын картасынын негизинде компетенциянын паспорту түзүлөт. Ал компетенциянын маңызын ачат жана компетенциянын жалпы билим берүүнүн натыйжаларында ордун жана маанисин аныктайт. (Тиркеме 4)

5.5. Практикалардын аннотациялары

Окуу-практикасы, педагогикалык практика, Квалификация алдындагы практика аннотациялары тиркелет (Тиркеме 6).

5.2. 050704 Мектепке чейинки билим берүү адистиги боюнча негизги билим берүү программасынын окуу-методикалык, маалыматтык жактан камсыздалышы.

НББПсын ишке ашыруу ар бир студенттин маалыматтар базасына жана негизги билим берүү программасынын дисциплиналарынын толук тизмеси боюнча түзүлгөн китепканалык фонддорду пайдалана алуусу менен камсыз кылынуусу керек. Кесиптик орто окуу жайларынын билим берүү программасы лабораториялык практикумдарды жана практикалык сабактарды (түзүлүүчү компетенцияларды эсепке алуусу менен аныкталат) камтыйт.

Кесиптик билим берүүнүн негизги программасын иш жүзүнө ашыруу үчүн студенттерди окуу адабияты же электрондук адабият менен камсыз кылуу бир студентке 0,5 экземплярдагы ченем ылайык келиш керек. Окуу маалыматынын булактары заманбап талаптарга жооп берүүсү керек. Билим берүү процессинде мыйзам чыгаруу актылары, ченемдик документтер, кесиптик багыт берүүчү мезгилдүү басылмадагы материалдар пайдаланылат.

Китепкана фондду комплектөөдө студенттер окуп үйрөнүүгө тийиш болгон бүт предметтердин циклдери боюнча негизги жана кошумча адабияттар акыркы 10 жыл аралыгында басмадан чыккан же электрондук варианттагы басылмалар менен жыл сайын толукталып турат.

Окууга тиешелүү адабияттардан сырткары китепкана фондунда расмий, библиографиялык жана мезгилдүү басылмалар бар.

Электрондук басылмаларды колдонууда окуу жайы окулуучу дисциплиналардын өлчөмүнө ылайык лицензияда көрсөтүлгөн программалык талаптарды аткаруу үчүн, ар бир студенттин компьютердик класста иштөөсүнө шарт түзүлгөн.

Колледждеги бардык компьютерлер интернет тармагына туташтырылган, Ебилим системасынын базасы үчүн резервдик сервер түзүлгөн, маалымат коопсуздугу камсыздалган. Колледж жана бөлүмдөр үчүн сайт түзүү аянтчасы кеңейтилди. Студенттер электрондук китепкана кызматтарынан пайдалана алышат. Методикалык дисциплиналар басмадан чыккан жана колдо жасалган көрсөтмө куралдар менен жабдылган. Окуу-методикалык колдонмолор, силлабустар иштелип чыккан жана студенттерге таркатылган.

5.3. Окуу процессинин материалдык-техникалык камсыздалуусу.

Студенттерди кесиптик орто окуу жайларынын окуу планында алдын ала каралган лабораториялык, дисциплиналык жана дисциплиналар аралык, практикалык даярдоону камсыз кылуу үчүн КОББ КББНПны ишке ашыруучу кесиптик орто окуу жайларынын аракеттеги санитардык жана өрткө каршы эрежелери менен нормаларга ылайык келүүчү материалдык-техникалык базасы болуусу керек.

6. Кабинеттердин, кааналардын тизмеги:

Колледжде окуу бир сменада жүргүзүлөт. Мектепке чейинки билим берүү адистиги 3 аудиторияны пайдаланат. Аудиториялык сабактарды жана СӨАИни уюштуруу үчүн шарттар толук түзүлгөн. Аудиторияларга атайын проекторлор орнотулган, окуу-методикалык кабинет жана компьютердик класстар, музыкалык класстар түзүлгөн. Санитардык-гигиеналык жана коопсуздук эрежелерине жооп берет.

Предметтер боюнча кабинеттер:

№18- Эне тилин окутуу каанасы

№ 28- Англис тили каанасы

№10 -Ч.Айтматов каанасы

№24- Информатика каанасы

№13 - Математиканы окутуу каанасы

№29- Педагогика жана психология каанасы

№14- Мектепке чейинки билим берүү каанасы

№22 -Коомдук илимдер каанасы

Атайын кабинеттер: көркөм өнөр жана эмгекти окутуу кабинети;

Лаборатория: информатика жана информациялык-коммуникативдик технологиялар.

Спорттук комплекс: кичи спорт аянтчасы, спорттук зал.

Залдар: китепкана, окуу залы, Интернетке туташтырылган компьютердик класс, кичижыйындар залы, чон жыйындар залы.

6. Окуу-курамдык бөлүмдүн мүнөздөмөсү.

6. Жыйынтыктоочу мамлекеттик аттестацияга коюлган талаптар.

6.1. Жалпы талаптар

Жыйынтыктоочу мамлекеттик аттестацияга коюлган талаптар 29.05. 2012-ж. КР өкмөтүнүн № 346 токтомуна “Кыргыз Республикасынын жогорку жана кесиптик орто билим берүүнүн билим берүү уюмдарынын иш-аракеттерин жөнгө салуучу ченемдик укуктук актыларды бекитүү жөнүндө” жана «ТалМУнун бүтүрүүчүлөрдүн жыйынтыктоочу мамлекеттик аттестация жөнүндө жобого» ылайык аныкталган:

1. КОББ НББП өздөштүрүү Жыйынтыктоочу мамлекеттик аттестация менен аяктайт.

2. “ТалМУнун бүтүрүүчүлөрдүн жыйынтыктоочу мамлекеттик аттестация жөнүндө жобо” билим берүүнүн бардык формалар боюнча бүтүрүүчүлөргө колдонулат.

3. Жыйынтыктоочу мамлекеттик аттестациянын максаты бүтүрүүчүлөрдүн кесиптик милдеттерди аткарууга даярдыгынын денгээлин жана кесиптик орто билим берүүнүн мамлекеттик билим берүү стандартынын талаптарына туура келгендигин аныктоо.

4. Жыйынтыктоочу мамлекеттик аттестацияга адистик боюнча КОББ МББС негизинде түзүлгөн НББП толук көлөмдө өздөштүргөн студенттер киргизилет. Эгерде бүтүрүүчү жыйынтыктоочу мамлекеттик аттестациянын бардык жыйынтыктоочу аттестациялык текшерүүлөрдөн өтсө ага кесиптик квалификация ыйгарылат жана кесиптик орто билим берүү жөнүндө мамлекеттик үлгүдөгү диплом берилет.

Жыйынтыктоочу аттестациялык текшерүүлөрдүн түрлөрү:

- Кыргызстандын тарыхы, кыргызстан географиясы, кыргыз тили жана адабияты боюнча мамлекеттик экзамен

- адистик боюнча мамлекеттик экзамен;

- дисциплиналар аралык экзамен.

Жыйынтыктоочу мамлекеттик аттестация бүтүрүүчү квалификациялык ишти коргоону же дисциплиналар аралык экзаменди тапшырууну өз ичине камтыйт. Бүтүрүүчү квалификациялык ишине коюлган талаптарды, көлөмүн, мазмунун жана мамлекеттик экзамендерге коюлган талаптары ТалМУ тарабынан аныкталат.

Жыйынтыктоочу мамлекеттик аттестацияны өткөрүүнүн тартиби.

1. Жыйынтыктоочу мамлекеттик аттестацияны өткөрүүнүн тартиби ТалМУнун Жобосуна ылайык окутуунун программасы тарабынан иштелип чыгат. Бул жөнүндө маалымат студенттерди, окутуунун формасына карабай, жарым жыл мунун жеткирилет. Студенттер мамлекеттик экзамендердин программалары менен камсыз кылуусу зарыл жана керектүү консультациялар уюштурулат.

2. Бүтүрүүчү квалификациялык ишти коргоо мамлекеттик аттестациялык комиссиянын ачык отурумунда, комиссиянын үчтөн эки бөлүмүнүн катышуусу менен жүргүзүлөт. Мамлекеттик экзамендерди кабыл алуунун тартиби ТалМУ тарабынан аныкталат.

Аттестациялык текшерүүнүн бардык түрлөрү, жыйынтыктоочу мамлекеттик кошо, “эң жакшы”, “жакшы”, “канааттандыраарлык”, “канааттандыраарлык эмес” баалар менен бааланат жана ошол эле күнү, протоколдор толтургандан кийин студенттерге

жеткирилет. Комиссия койгон бааны озгөртүүгө мүмкүн эмес.

6.2. Бутуруучу квалификациялык ишке коюлган талаптар

Бутуруучу квалификациялык ишке коюлган талаптар Кыргыз Республиканын кесиптик орто окуужайларда өткөрүлүүчү жыйынтыктоочу мамлекеттик аттестацияны жүргүзүү жөнүндөгү жобого, КР Билим берүү жөнүндө мыйзамга, “Мектепке чейинки билим берүү” адистигинин КОББ МББС ылайык ЖАК тарабынан иштелип чыгат

Бүтүрүү квалификациялык иштердин тематикасы ЖАКтын “Мектепке чейинки жана технологиялык билим берүү” бөлүмү тарабынан иштетилип, ТалМУнун ректору тарабынан бекитилет. Студенттер өз каалоосу менен теманы тандайт же өзүнүн темасын сунуш кылат. Бүтүрүүчү квалификациялык ишти даярдоо үчүн студентке жетекчи дайындалат.

Бүтүрүүчү квалификациялык иш теориялык билим алганда даярдаган курстук иштин негизинде аткарылат.

Бүтүрүүчү квалификациялык ишти аткаруунун шарттары жана убактысы жобого жана окуу графигине жараша коюлат.

Бүтүрүүчү квалификациялык ишти коргоого КОББ НББП толугу менен өздөштүргөн, башка мамлекеттик экзамендерди ийгиликтүү тапшырган бүтүрүүчүлөр киргизилет. Мамлекеттик экзамендерди кайра тапшыруу жана квалификациялык ишти кайрадан коргоого жол берилбейт. “Мектепке чейинки билим берүү” адистиги боюнча дисциплиналар аралык мамлекеттик экзамен.

Жыйынтыктоочу мамлекеттик аттестация өзүнүн максаты катары бүтүрүүчүлөрдүн профессионалдык компетенттуулуктун деңгээлин аныктоо болуп саналат жана мамлекеттик экзамен аркылуу жүргүзүлөт. Экзамендердин программасы психолого-педагогикалык билимдердин, предмет боюнча билимдердин жана методикалык билимдердин интеграциясынан тузот. Экзамендин концепциясы компетенттүүлүк мамиленин негизинде аныкталат. Экзамендик материалдардын мазмуну студенттин кесиптик профессионалдык маселелерди чечүүгө даяр экендигин текшерүүгө багытталат.

Адистик боюнча мамлекеттик экзамендер оозеки формада жүргүзүлүп теориялык (инвариативдик) жана практикалык (вариативдик) бөлүктөрүн өз ичине камтыйт.

Теориялык бөлүк бүтүрүүчүлөрдүн билимдеринин системалуулугун, негизги түшүнүктөрдүн, окутуунун усулдардын, каражаттардын кабыл алуунун деңгээлин, текшерүүгө багытталган. Практикалык бөлүгү студенттерге алган билимдерди конкреттүү ситуацияларда пайдаланууну көрсөтүүгө мүмкүнчүлүк берет.

Экзамендик суроолор жыйынтыктоочу аттестациянын программанын негизинде түзүлүп жана студенттерге өздөрүнүн билимдерин жана профессионалдык компетенттүүлүктү көрсөтүүгө мүмкүнчүлүк берет.

Экзамен учурунда студенттерге нормативдик документтер, ОМК элементтери менен (окуу программалар, окуу китептер ж.б.), өзүнүн портфолиосу менен пайдаланууга уруксат берилет.

6.1. Адистерди даярдоо боюнча билим берүүнүн негизги программасын билим берүү стандартынын негизинде, даярдоо адистерге болгон эмгек рыногунун керектөөлөрүн эсепке алуу менен билим берүү мекемеси тарабынан өз алдынча жыл сайын

иштеп чыгат.

КАКтын НББПсы илимдин, маданияттын, экономиканын, техниканын, технологиялардын жана социалдык чөйрөнүн өнүгүүсүн эсепке алып, кесиптик орто окуу жайлары билим берүү сапатынын кепилдигин камсыз кылуу үчүн төмөндөгүлөрдө камтылган сунуш-көрсөтмөлөрдү кармануу менен жыл сайын жаңыланып турууга милдеттүү:

- бүтүрүүчүлөрдү даярдоонун сапатын камсыз кылуу боюнча стратегиялардын иштелмесинде;

- билим берүү программаларын мезгил-мезгили менен рецензиялоонун мониторингинде;

- так макулдашылган критерийлердин негизинде студенттердин билимдеринин жана билгичтиктеринин, бүтүрүүчүлөрдүн компетенцияларынын деңгээлин баалоонун объективдүү тартиптеринин иштелмелеринде;

- окутуучулук курамдын сапатын жана компоненттүүлүгүн камсыз кылууда;

- бардык ишке ашырылуучу билим берүү программаларын жетиштүү ресурстар менен камсыз кылууда, аларды колдонуунун натыйжалуулугунун көзөмөлдөөдө, мунун ичинде окуп жаткандарды сурамжылоо жолу менен;

- өзүнүн ишин (стратегиясын) баалоо жана башка билим берүү мекемелери менен салыштыруу үчүн макулдашылган критерийлер боюнча өзүн-өзү изилдөөнү үзгүлтүксүз жүргүзүүдө;

- коомчулукту өзүнүн изилдөөлөрүнүн жыйынтыктары, пландары, жаңылоолору тууралуу маалымдоодо.

6.2. Студенттерди жана бүтүрүүчүлөрдү даярдоонун сапатын баалоо алардын күндөгү, аралык жана жыйынтыктоочу Мамлекеттик аттестациясын камтышы керек. Студенттердин жана бүтүрүүчүлөрдүн жекече жетишкендиктерин тийиштүү НББПнын этаптуу жана түпкү талаптарга ылайык келгидей аттестациялоо үчүн баалоочу каражаттардын типтүү тапшырмаларды, текшерүү жумуштарды, тестерди ж.б. камтуучу, билимдерди, билгичтиктерди жана ээ болгон компетенциялардын деңгээлин баалоого мүмкүндүк берүүчү базалары түзүлөт. Баалоочу каражаттардын базаларын кесиптик орто окуу жайлары иштеп чыгат жана бекитет.

Квалификация ыйгаруучу иштердин мазмунуна, көлөмүнө жана түзүмүнө карата КАК тарабынан белгиленген жыйынтыктоочу Мамлекеттик аттестация жөнүндөгү Жобого ылайык аныкталат.

6.3. ББНПны иштеп чыгууда бүтүрүүчүлөрдүн социалдык-инсандык компетенцияларын (мисалы: социалдык өз ара аракеттенүү компетенцияларын, өзүн-өзү уюштурууну жана системалык ишмердик мүнөздөгү өз алдынча башкарууну) түзүү мүмкүнчүлүктөрү аныкталган.

Колледжде окуу процессин социалдык-тарбиялык компонентин, студенттик өз алдынча башкарууну өнүктүрүүнү, студенттердин коомдук уюмдардын, спорттук жана чыгармачылык клубдардын ишине катышуусуна, илимий студенттик коомдорду өнүктүрүүгө көмөктөш болуусуна шарттар түзүлгөн.

6.4. КАКтын ББНПсы студенттин тандоосу боюнча дисциплинанын ар бир дисциплиналар циклынын вариативдүү бөлүгүнүн үчтөн биринен кем эмес көлөмүн түзүүсү керек. Студенттин каалоосу боюнча дисциплиналарды түзүүнүн тартибин кесиптик орто окуу жайларынын Педагогикалык кеңеши аныктайт.

6.5. Студенттердин өзүнүн окуу программасын түзүүгө катышуусуна реалдуу мүмкүнчүлүк берилген.

6.6. ББНПны түзүүдө студенттерди алардын укуктары жана милдеттери менен тааныштырылат, студенттер тандап алган дисциплиналар алар үчүн милдеттүү болуп эсептелинерин, ал эми алардын суммалык эмгек сыйымдуулугу окуу планында каралгандан кем болбошу керектигин түшүнүшөт.

6.7. Студенттин НББПны ишке ашыруудагы укуктарына жана милдеттүүлүктөрүнө карата жалпы талаптар.

- Студенттер студенттин тандоосу боюнча окуу дисциплиналарын өздөштүрүүгө бөлүнгөн окуу убактысынын көлөмүнүн чектеринде ББНПда белгиленген конкреттүү дисциплинаны тандап алууга укуктуу.

- ББНПны өздөштүрүүнүн натыйжалуулугун арттыруу максатында студенттер өз алдынча башкарууну өнүктүрүүгө, коомдук уюмдардын, спорттук жана чыгармачылык клубдардын, илимий студенттик коомдордун ишине катышууга милдеттүү.

- Студенттер ББНПсында алдын ала каралган бардык тапшырмаларды белгиленген мөөнөттөрдө аткарууга милдеттүү.

6.8. Студенттин окуу жүгүнүн максималдуу көлөмү анын аудиториялык жана аудиториядан тышкары (өз алдынча) окуу ишинин бардык түрлөрүн камтуу менен жумасына 48 саат болуп белгиленет.

Жумасына аудиториялык сабактардын күндүзгү окуу формасындагы көлөмү кесиптик орто билим берүүнүн мамлекеттик билим берүү стандартын деңгээлин жана адистикти даярдоонун спецификасын эсепке алуу менен, ар бир окуу дисциплинасын үйрөнүүгө бөлүнгөн жалпы көлөмдүн 50 пайыз чектеринде мамлекеттик билим берүү стандарты аныктайт.

Сырттан окуу формасында окутуучудан сабак алуу мүмкүнчүлүгү студентке жылына 5-6 кредиттен (160 сааттан) аз эмес көлөмдө камсыз кылынуусу керек.

Окуу жылындагы эс алуу убакыттын жалпы көлөмү 7-10 жуманы түзөт, анын ичиндекиш мезгилинде 2 жумадан кем эмес эс алуу берилет.

6.9. 050704 Мектепке чейинки билим берүү адистиги боюнча негизги билимберүү программасына коюлуучу талаптар.

КОББ МББС төмөндөгү **окуу циклдаринын** окулушун зарыл деп эсептейт:

КОББ 1. – гуманитардык, социалдык жана экономикалык циклы;

КОББ 2. – математикалык жана табигый илимдер циклы;

КОББ 3. – кесиптик цикл;

жана **бөлүмдөр:**

КОББ 4. – дене тарбия;

КОББ 5. – практика;

КОББ 6. – жыйынтыктоочу мамлекеттик аттестация.

Дисциплиналардын ар бир циклы базалык (милдеттүү түрдөгү) 80% жана вариативдик бөлүккө 20% ээ болот. Вариативдүү бөлүк базалык дисциплиналардын мазмуну менен аныкталуучу билимдерди, билгичтиктерди жана көндүмдөрдү кеңейтүүгө жана тереңдетүүгө мүмкүндүк берет. Вариативдүү бөлүктү кесиптик орто окуу жайлары ишке ашырулуучу кесиптик билим берүү программаларынын спецификациясынын негизинде түзөт.

7. Бүтүрүүчүлөрдү даярдоонун сапатын баалоо

1. КББНПны өздөштүрүүнүн сапатын баалоо өз ичине күнүмдүк көзөмөл, курстан курска көчүрүүдөгү көзөмөл жана жыйынтыктоочу мамлекеттик аттестацияны камтышы шарт.

2. Билимдерди утурумдук (күндө) көзөмөлдөөнүн конкреттүү процедурасы жана формалары ар бир дисциплина боюнча аралык аттестациялоону билим берүү уюму өзү иштеп чыгат.

3. КНББПнын талаптарына ылайык окуучулардын жекече жетишүүсүн аттестациялоо үчүн билимдерди, билгичтиктерди жана өздөштүрүлгөн компетенцияларды баалоого мүмкүндүктү баалоо каражаттарынын фонду түзүлөт жана аны иш берүүчүлөр менен макулдашууларга негизденип билим берүү уюму түзөт.

4. Окуучулардын компетенцияларын баалоо – билимди жана компетенциялардын калыптануусун баалоо аркылуу жүрөт.

5. Мамлекеттик (жыйынтыктоочу) аттестация жана мамлекеттик экзамендер атайын иштелип чыккан жана бекитилген Жобого негизденип жүргүзүлөт.

Билим берүү технологияларды изилдөө боюнча сунуштар

Билим берүү процессти уюштуруунун формалары, усулдары жана каражаттары Дисциплиналардын ар бир циклы базалык (милдеттүү түрдөгү) 80% жана вариативдик бөлүккө 20% ээ болот. Вариативдүү бөлүк базалык дисциплиналардын мазмуну менен аныкталуучу билимдерди, билгичтиктерди жана көндүмдөрдү кеңейтүүгө жана тереңдетүүгө мүмкүндүк берет. Вариативдүү бөлүктү кесиптик орто окуу жайлары ишке ашырулуучу кесиптик билим берүү программаларынын спецификациясынын негизинде түзөт.

а) теориялык даярдоонун формалары:

- лекция;
- семинар;
- студенттердин өз алдынча иши;
- консультация;

б) практикалык даярдоонун формалары:

- практикалык сабак;
- лаборатордук иш;
- педагогикалык практика;
- окуу-изилдөө иштери;

Компетенттүүлүк мамилени калыптандыруу максатында окутуу процессинде активдүү жанаинтерактивдүү усулдар колдонулат. Төмөнкү усулдар активдүү колдонулат:

- илгерилетилген лекция;
- диспут;
- интерактивдүү стратегиялар;
- иштиктүү жана ролдук оюндар;
- проблемалуу усул;
- проектилер усулу;
- суроо-жооп;
- демонстрация жана иллюстрация.

Теориялык даярдыкты камсыз кылуу үчүн окутуунун формаларын жана каражаттарын колдонууга сунуштар.

Лекция. Лекциянын ар түрдүү түрлөрүн пайдаланса болот: киришүү, , мотивациондук (дисциплинага кызыгууну артыручу), даярдоо (татаал материалды кабыл алууга даярдоо), интеграциаланган (берилген жалпы материалдын теориялык анализ

берген), багыт берүүчү (өз алдынча иштерди аткарууга керек болгон булактарга багытталган). Лекциялык материалдын мазмуну жана структурасы студенттердин талап кылынган компетенцияларын калыптандырууга багыт алуу керек жана козөмөл жана баалоо системасына дал келүү керек.

Семинар. Бул форма лекцияда берилген теориялык материалды активдүү талкуунун негизинде студенттердин чыгармачылык иштерди активдештирүүгө багытталган. Гуманитардык, социалдык, экономикалык, математикалык жана табигый дисциплиналарды өздөштүрүүдө сунушталат.

Студенттердин өз алдынча аудитордук жана аудитордук эмес иши.

Студенттердин өз алдынча иши китепкананын окуу залында, окуу кабинеттерде жана лабораторияларда, компьютердик класстарда жана үй шартта жүргүзүлөт. Окутуучулар тарабынан студенттерге консультациялар жана жардам көрсөтүлөт. Өз алдынча иш китептер, окуу-методикалык пособиялар, лекциялардын конспектилери менен окуу-методикалык жана маалыматтык жактан камсыздалыш керек.

Студенттердин практикалык даярдыкта колдонулуучу окутуунун формалары жана каражаттары боюнча сунуштар.

Практикалык сабак. Теориялык материалды практика жүзүндө өздөштүрүү жана бышыктоо. Кесиптик циклдын базалык жана вариативдик дисциплиналарды өздөштүрүүдө колдонулат

Лаборатордук иштин негизинде окутулуп жаткан дисциплинанын материалын практикалык жактан үйрөнүү жана эксперименталдык иштерди жүргүзүү. Бардык циклдагы теориялык дисциплиналарды өздөштүрүүдө колдонулат.

Окуу-таанышуу жана педагогикалык практика – Практиканын түрү НББПда аныкталат. КАК практиканын максатын, милдеттерин жана отчеттуулугун практиканын түрү боюнча аныктайт.

5. ОКБ КНББПны ишке ашыруу үчүн зарыл ресурстар

5.1. КНББПны ишке ашыруу үчүн билим берүү процессинде окуу-методикалык жана маалыматтык камсыздоолор

ОКБ даярдоого багытталган ББП окуу-методикалык камсыздалынышы дисциплиналардын окуу-методикалык дисциплиналарында, практикаларда, жыйынтыктоочу аттестацияларда камтылган. Окуу-методикалык комплекстердин мазмуну билим берүүнүн деңгээлин, көлөмүн камсыздайт жана анын ичине студенттердин өз алдынча иштери, ББП студенттердин өздөштүрүүсүн көзөмөлдөө иштери да каралган.

ББП саналган дисциплиналар боюнча китепкананын фондундагы китептер ар бир студентке жетиштүү. ТалМУда электрондук-китепкана системасы бар. Анда кесиптик, табигый, техникалык жана гуманитардык илимдер боюнча мезгилдүү чыгарылган китептердин электрондук түрү жайгаштырылган. Студенттердин өз алдынча даярдануусуна Интернет тармактарын колдонууга шарттар түзүлгөн.

Китепкана фонду базалык бөлүктөгү бардык циклдин окуу адабияттарынын негизинде басмадан чыгарылган же электрондук чыгарылыштар менен толукталган. ББП китепкананын камсыздалышы МБС талаптарына жооп берет.

Студенттер окуу-методикалык документацияларды, басмадан чыгарылган адабияттарды, Интернет-ресурстарын колдонуу мүмкүнчүлүктөрү камсыздалган. Бардык

студенттер электрондук-китепкана системасын чексиз колдоно алышат. МЧББ адистигинин студенттери ТалМУнун бардык китепканаларынын окуу залын, ошондой эле А.Токтогулов атындагы облусттук китепканасын колдоно алышат. Андан тышкары колледжде башкы адистиктеги окутуучулардын конспектиси аркылуу электрондук китепкана түзүлгөн.

Китепкананын фонду такай жаңы жарык көргөн адабияттар, методикалык сунуштар, көрсөтмөлөр, окуу куралдары менен толукталып турат. Алар негизги маалымат булактары болуп эсептелет.

Электрондук билим берүү ресурсу болгон ОЮЛ «электрондук китепканалар ассоциациясы» (Бишкек ш.) жана ТалМУ ортосунда электрондук китептер, илимий жана билим берүүчү ресурстар, алар боюнча китепканалар арасында алмашуулар, кызматташуулар жөнүндө келишимдер бар.

5.2. КНББП ишке ашырууда кадрлар менен камсыздалышы

Мектепке чейинки билим берүү адистигин негизги кесиптик билим берүү программасын ишке ашырууда жогорку билимдүү педагогикалык кадрлар менен камсыздоодо кесиптик окутулуучу дисциплиналарга кадрларды базалык билими жооп берет. Окуу процессиндеги кесиптик циклда 13 окутуучу штатта; 1 окутуучу кош жумушчу; 1 окутуучу философия илимдеринин кандидаты, доцент; 1 окутуучу педагогика илимдеринин доктору, доцент; 5 окутуучу билим берүүнүн мыктысы. Секциянын ПОКнын сапаттык состав, окумуштуулук деңгээли жана даражасы менен - 18 % түзөт.

Секцияда окутуучулардын көбү бул адистик боюнча практикалык жана педагогикалык тажрыйбаларга ээ.

ТалМУ ПОК квалификацияларын жогорулатуу боюнча семинарларды, курстарды уюштурушат. Ар кандай деңгээлдеги конференцияларга катышышат.

Секцияда квалификацияны жогорулатуунун планы бар. Педагогикалык курамдын квалификациясын жогорулатуу боюнча курстарды, семинарларды өткөрүү үчүн тренерлер такай чакыртылат.

5.3. ОКБ КНББП жооп берген билим берүү процессин ишке ашыруу үчүн зарыл болгон материалдык-техникалык шарттар

Билим берүү программасы боюнча бардык окуу курстары, дисциплиналар камсыздалган. Ар бир окуу дисциплинанын мазмуну интернет тармагында же окуу жайдын локалдык тармагында жайгаштырылган. Колледжде 050704 – Мектепке чейинки билим берүү адистиги боюнча практикалык сабактарга даярданып, илимий-изилдөө иштери үчүн ар бир окуу дисциплинасы тиешелүү окуу китептери, окуу-методикалык куралдар менен камсыздалган. КНББПны ишке ашыруу дисциплиналардын толук тизмеси боюнча түзүлгөн маалыматтык базалардан жана китепканалык фондулардан ар бир студенттин пайдалануу мүмкүнчүлүгүнө ээ. Китепкана окуу залы менен колледжде 48 орун, ТТПФ 22 орун, ТЭФ 60 орун бар. Алар керектүү окуу китептери жана окуу-методикалык куралдар менен жабдылган. Китепканалык фонду бардык циклдердин дисциплиналары боюнча, акыркы 10 жыл ичинде чыгарылган, негизги жана кошумча адабияттардын кагаз түрүндөгү жана электрондук түрдөгү басылмалары менен камсыздалган. Китепканалык фондуда, окуу адабияттарынан тышкары, расмий, маалыматтык-библиографиялык жана мезгилдик

басылмалар бар. Электрондук басылмалар колдонулган учурда колледжде ар бир студентти окулуучу дисциплинанын көлөмүнө жараша компьютердик класстагы жумушчу орун менен камсыздалган.

ОЖ материалдык-техникалык базасы окуу сабактарынын, лабораториялык иштердин жана практикалык сабактардын бардык түрлөрүн, дисциплина боюнча, дисциплина аралык жана модулдук даярданууну, педагогикалык практиканы өткөрүүнү камсыздайт. Материалдык-техникалык база учурдагы санитардык жана өрткө каршы нормаларга жооп берет.

ТалМУ КОБББ 3 компьютердик зал бар. Ал компьютерлер бүткүл дүйнөлүк Internet тармагына байланышкан. Компьютерлер заманбап программалар менен камсыздалган. Лекция өтүүчү залдар лекция жана практикалык сабактар үчүн проектор и электрондук доскалар менен жабдылган.

Окуу программасына жооп берген практикалык сабактар үчүн атайын кабинеттер түзүлгөн.

Кабинеттердин, лабораториялардын жана башка жайлардын тизмеси

Кабинеттер:

Жалпы билим берүүчү дисциплиналар боюнча:

- кыргыз тил;
- орус тил;
- чет тил;
- Кыргызстандын тарыхы;
- Манастануу.
- математика;
- география

Кесиптик дисциплиналар:

- психология и педагогика;
- математикалык өнүгүүлөрдүн методикасы;
- көркөм өнөр жана сөз өстүрүү методикасы;
- оюн ишмердүүлүгүнүн методикасы.

Лабораториялар: информатика жана маалыматтык-коммуникациялык технологиялар лабораториясы.

Спорттук комплекс: спорттук зал, ритмика жана хореография залы; кеңири профилдеги, тоскоолдуктар саптарынын элементтери бар ачык стадион.

Залдар: китепкана, Интернетке кошулган окуу залы, жыйын залы.

6. СТУДЕНТТЕРДИН ЖАЛПЫ МАДАНИЙ КОМПЕТЕНЦИЯЛАРЫН ӨНҮКТҮРҮҮНҮ КАМСЫЗДООДО ТАЛМУ КОБББ СОЦИАЛДЫК-МАДАНИЙ ЧӨЙРӨСҮНӨ МҮНӨЗДӨМӨ

Колледжде студенттердин жашоо турмушун ар тараптан камтыган студенттик өз алдынча башкаруу системасы жөнгө салынган. Студенттик өз алдынча башкаруу органынын ишмердүүлүгү «Студенттик парламент жөнүндөгү жобого» жооп берет.

Студенттик өз алдынча системасынын курамына окуу группаларынын староста, лидерлери кирет.

Студенттик парламент окуу жайдын студенттердин жашоо турмушуна карай кеңири түрдөгү ыйгарымдуу укуктарга жана реалдуу мүмкүнчүлүктөргө карай өз алдынча ишмердүүлүктөргө ээ. Колледждин студенттик парламентинин төрагасы университеттеги жана шаардагы жаштардын ар кандай долбоорлоруна, иш-чараларына активдүү катышат.

Окуу иштеринен тышкаркы иштерди университетте тарбия иштери боюнча проректор координациялайт. Студенттер университетте өз тандоолору жана кызыгуулары боюнча ар кандай багыттагы иш-чараларга катышууга мүмкүнчүлүктөрү бар.

Университетте салтка айланган иш-чаралар төмөнкүлөр: «Билим күнү», «Күзгү бал», «Студенттер күнү», конкурстар «Сармерден», «Ден-соолук күнү», «Жеңиш күнү», сергек жашоону колдоо боюнча кросс, спартакиадага студенттер жыл сайын катышышат. Студенттер мындай тышкары ар кандай иш-чараларга, тарбиялык ачык сааттарга катышышат.

Студенттерге өзгөчө ийгиликтери, коомдук, илимий иштерге активдүү катышуулары үчүн ар кандай формадагы моралдык жана материалдык колдоолор да көрсөтүлүп турат. Ар бир жарым жылдыктын жыйынтыгы менен өзгөчө таланттуу студенттерге (маданий, спорттук, илимий-изилдөөчүлүк ишмердүүлүктөрү) белектер, дипломдор, мактоо барактары, ыраазылык каттар берилет.

Секциянын иштеринин негизги багыттарынын бири – бул студенттерди социалдык жактан колдоо болуп эсептелет. Университеттин коомдук иштерине активдүү катышкандарга, окуунун отличниктерине, спортсмендерге, ошондой эле социалдык жактан колдоого муктаж үй-бүлөдөгү студенттерге окуусу боюнча төлөмдөрүнө жеңилдиктер каралган.

Колледжде тарбиялык иш-аракеттер көп деңгээлдеги үзгүлдүксүз билим берүү процессинин негизги, бөлүнбөгөн бир бөлүгү болуп саналат.

7. ББП САПАТЫН БААЛОО.

7.1. Кесиптик ишмердүүлүктөрдүн негизги түрлөрүн, кесиптик жана жалпы компетенцияларды өздөштүрүүлөрүн көзөмөлдөө жана баалоо.

ПОК студенттердин сапаттуу өздөштүрүүлөрүн баалоодо учурдагы жетишүүлөрүн, семестр аралык жетишүүлөрүн, мамлекеттик жыйынтыктоочу аттестацияларды көзөмөлдөйт.

Студенттердин жана бүтүрүүчүлөрдүн сапатын баалоо негизги эки багытта жүргүзүлөт:

- дисциплиналарды өздөштүрүү деңгээлин баалоо;
- Студенттердин компетенцияларын баалоо.

Билимдин учурдагы көзөмөлүнө студенттердин күнүмдүк жана тематикалык билимдерин баалоолор кирет. Ал семестр ичиндеги практикалык, лабораториялык, аудиториядагы өз алдынча иштердин, курстук иштердин, тестирлөөгө катышкандары, үй тапшырмаларды аткаруулары ж.б. иштердин аткарылышынын жыйынтыктарын өз ичине камтыйт.

Окутуучунун учурдагы көзөмөлдүн формаларын жана методдорун окуу дисциплинасынын өзгөчөлүгүнө, кесиптик модулдарга, билимдерине карай тандайт. Билимдин учурдагы көзөмөлүнүн төмөндөгүдөй түрлөрү бар:

- Студенттердин теориялык даярдыктарына багытталган бардык сабактарын оозеки суроо;
- Студенттердин теориялык даярдыктарына багытталган бардык сабактарын оозеки суроо жана отчетторун анализдөө;
- Жазуу түрүндөгү үй тапшырмаларынын аткарылышын анализдөө;
- Текшерүү иштери;
- тестирлөө;
- Аудиториялык жана аудиториядан тышкаркы иштердин отчетун анализдөө (жазуу же оозеки түрдө);
- Окуу практикалары боюнча текшерүү иштери.

Билимдин учурдагы көзөмөлүнүн түрлөрү жана мүмкүнчүлүктөрү окутуучулар жана предметтик комиссиялар тарабынан аныкталат жана ал маалыматтар студенттерге окуунун башталышана эки ай калганга чейин жеткирилет.

Семестр аралык аттестация – бул белгилүү бир дисциплиналар жана кесиптик модулдар боюнча аттестациянын формасы, ошондой эле ал курамдын элементтери: дисциплина аралык курстар, окуу практикалар (өндүрүштүк окутуулар), өндүрүштүк жана диплом алдындагы практикалар. Алар дисциплиналар, кесиптик модулдар (дисциплина аралык курстар, окуу практикалар (өндүрүштүк окутуулар), өндүрүштүк жана диплом алдындагы практикалар) бүткөндөн кийин жүргүзүлөт.

Окуу дисциплиналарын өздөштүргөндөн кийин окуу жайдын аныктамасы менен аралыктагы аттестациялар коюлат:

- зачет;
- экзамен;
- экзамен (комплектүү);
- курстук иштер (проект);
- экзамен (квалификациялык).

ПОК койгон талаптарына этап-этап менен жооп бергендей студенттерди

аттестациялоо үчүн алардын билимдерин, билүүлөрүн, практикалык тажрыйбаларын, компетенцияларды өздөштүрүүлөрүн (жетишүүлөрүн учурда көзөмөлдөө жана семестр аралык аттестация) баалоо каражаттарынын фонду түзүлөт.

Студенттердин аралык аттестациялары үчүн окуу дисциплиналары, дисциплина аралык курстар боюнча билим берүүчү мекеме өз алдынча баалоо каражаттарынын фонду иштеп чыгат жана бекитет, ал эми кесиптик модулдар жана мамлекеттик жыйынтыктоочу аттестациялар үчүн билим берүүчү мекеме жумуш берүүчүлөрдүн болжолдуу оң корутундуларынын негизинде иштеп чыгат жана бекитет.

Аралык аттестация үчүн студенттер окуу дисциплиналардын окутуучуларынан тышкары башка аралаш дисциплиналардан берген окутуучуларды да активдүү катышууга чакыруу зарыл. Штаттан тышкаркы эксперттер катары жумуш берүүчүлөр тартылат.

7.2 Мамлекеттик жыйынтыктоочу аттестация.

Бүтүрүүчүнүн мамлекеттик жыйынтыктоочу аттестациясынын негизги пердмети КР орто кесиптик билим берүүнүн мамлекеттик билим берүү стандартына ылайык билим берүү программасынын негизги кесиптик билим берүү программасында аныкталат жана ал бүтүрүүчүнүн теориялык даярдыгын, жалпы жана кесиптик компетенцияларынын калыптануусун сапаттык баалоосу болуп эсептелет. Бүтүрүүчүнүн квалификациясын баалоо жумуш берүүчүнүн катышуусу менен жүргүзүлөт.

Мамлекеттик жыйынтыктоочу аттестациянын программасы студентке мамлекеттик жыйынтыктоочу аттестацияга алты ай калганга чейин жеткирилет. (тиркеме 9)

Мамлекеттик жыйынтыктоочу аттестациянын программасында бүтүрүүчүнүн жетишкендиктерин негизги билим берүү программасынын талаптарына жооп бере тургандай экенин баалоо үчүн баалоо каражаттарынын фонду түзүлөт. Анда бүтүрүүчүнүн билими, билүүсү, калыптанган компетенцияларынын деңгээли бааланат. Баалоо каражаттарынын фондужумуш берүүчүлөрдүн макулдугу менен иштелип чыгат жана бекитилет.

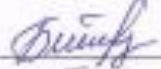
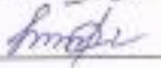
Студенттерди мамлекеттик жыйынтыктоочу аттестацияга киргизүү үчүн негизги шарттар – бул КР орто кесиптик билим берүүнүн мамлекеттик билим берүү стандартына ылайык билим берүү программасынындагы кесиптик модулдардын бардыгын өздөштүргөндүгү тууралуу документтердин (теориялык материалдарды жана жана практиканын бардык түрлөрүнөн үйрөнгөн компетенциялардын) болушу.

Аттестациялык сынактардын түрлөрү жана мамлекеттик жыйынтыктоочу аттестациянын мазмуну, аттестациялык сынактарга даярдык жана анын жүрүшү, мамлекеттик жыйынтыктоочу аттестациянын натыйжасын баалоо критерийлери жөнүндөгү маалыматтар студентке мамлекеттик жыйынтыктоочу аттестация башталганга алты ай калганга чейин жеткирилиши керек.

Мамлекеттик жыйынтыктоочу аттестациянын жүрүү мөөнөтү окуу процессинин графигине ылайык түзүлөт.

ОКББ НКББП ТҮЗҮҮЧҮЛӨР

Иштеп чыккандар:

1. Кудбаева Г.Б., секция башчысы «Педагогика» секциясы
2. Момоконова С.А. «Педагогика» секциясынын окутуучусу
3. Батыркулова А.С. «Педагогика» секциясынын окутуучусу
4. Калманова Б.Б. «Педагогика» секциясынын окутуучусу
5. Бузурманова Б.Б. Талас шаарындагы "Теремок" бала бакчасынын башчысы

"Педагогика" секциясынын отурумунда каралды жана жактырылды
протоколу № 10 "2" "06" 2024-ж.

"Педагогика" секциясынын
башчысы, филос.и.к., доцент Кудбаева Г.Б.

ТалМУнун ОУК каралды жана бекитилди
№ 10 "2" "06" 2024-ж.

Макулдашылды:
ТалМУнун ОБ башчысы Нукешов С.Т.

ЖК1	ЖК2	Базалык бөлүм	Элек бөлүк	Базалык бөлүк	Элективдүү бөлүк
+	+	Кыргыз тили жана адабияты			
+	+	Орус тили			
+	+	Чак жылы			
+	+	Кыргыз тилин тааныма			
+	+	Математика			
+	+	Кыргызстандын Географиясы			
+	+	Философия			
+	+	Социология			
+	+	Кесиптик математика			
+	+	Информатика			
+	+	Экологиянын негиздери			
+	+	Мектепке чейинки педагогика			
+	+	Психология			
+	+	Психологиялык жабдыгы жана психология			
+	+	Коррекциялык педагогика			
+	+	Кураткыч антология физикология жана гигиена			
+	+	Балдар адабияты көркөм өнөр менен			
+	+	Балдардын сөзүн өстүрүүнүн методикасы			
+	+	Экологиялык билим берүүнүн методикасы			
+	+	Математикалык жабдыгы жана психология			
+	+	Дене тарбиянын методикасы			
+	+	Музыканы өнүктүрүүнүн методикасы			
+	+	Көркөм кол эмгегинин практикасы жана			
+	+	Мектепке чейинки билим берүүнүн теориялык			
+	+	методикасы			
+	+	Уй-бүлө педагогикасы			
+	+	Табият жана экологиялык жабдыгы			
+	+	Мектепке чейинки мекемелерде иш кылаарын			
+	+	Балдардын жана жаштардын психология			
+	+	Социологиялык жабдыгы жана психология			
+	+	Кесипке киргизүү			
+	+	Мектепке чейинки балдардын оюн			
+	+	интерактуулугун теориясы жана методикасы			
+	+	Уй-бүлө психологиясы			
+	+	Практика			
+	+	Дене тарбия			
+	+	Математикалык жабдыгы жана психология			

[illegible]